

Accountancy & Tax

Driemaandelijks tijdschrift van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten www.iec-iab.be | Nr. 4 / 2012

Beroep

De rol van de economische beroepen en het actieplan van het college voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude
André Bert en Benoît Vanderstichelen

Economie

De chaotische toekomst van de euro
Bruno Colmant

Beroep

Lokale informatiesessies 2012-2013:
"Kwaliteit is onze troef"

Trends

Overwinning van Obama en dreigende recessie
Amid Faljaoui

Strijd tegen fiscale en sociale fraude: onze rol!

Inhoud

Accountancy&Tax

Driemaandelijks tijdschrift van het IAB
nr. 4 / 2012

ADMINISTRATIE EN REDACTIE

IAB, Emile Jacqmainlaan 135/2, 1000 Brussel
Tel.: +32 2 543 74 90 – Fax: +32 2 543 74 91
E-mail: info@iec-iab.be

REDACTIECOÖRDINATOR

M. Tilmant
E-mail: m.tilmant@iec-iab.be

REDACTIECOMITÉ

E. Basso, A. Bert, J. De Blay, A. Faljaoui, S. Ghilain,
N. Hormans, J.-L. Killesse, R. Lassaux, E. Steghers,
M. Tilmant, B. Vanderstichelen, K. Vandriessche

UITGEVERS

Intersentia, Groenstraat 31, 2640 Mortsel
www.intersentia.be
Anthemis, Place Albert I 9, 1300 Limal
www.anthemis.be

ILLUSTRATOR COVER

Rosemarie De Vos

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. Bert, Emile Jacqmainlaan 135/2, 1000 Brussel

ISSN 1375-9876

MEDEDELING VOOR DE LEZERS

De auteurs, het redactiecomité en de uitgever streven naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, waarvoor ze echter niet aansprakelijk kunnen worden gesteld. De opinieartikelen vertegenwoordigen de inzichten en mening van auteurs en dus niet noodzakelijk die van het Instituut of van het redactiecomité.

Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten (IAB)

Opgericht bij Wetten van 21 februari 1985
en 22 april 1999

UITVOEREND COMITÉ

Voorzitter: A. Bert
Ondervoorzitter: B. Vanderstichelen
Secretaris-penningmeester: J. De Blay
Secretaris: J.-L. Killesse
Leden: E. Degrève, B. Van Coile

RAAD

Voorzitter: A. Bert
Ondervoorzitter: B. Vanderstichelen
Leden: J. Baeten, L. Ceulemans, M. Claes, C. Cloquet,
J. De Blay, E. Degrève, J.-G. Didier, J. Hellin, J.-L. Killesse,
F. Schelfhaut, S. Troonbeeckx, B. Van Coile

ALGEMEEN DIRECTEUR

E. Steghers

- 3 **Editoriaal**
De uitdagingen blijven...
- 4 **Beroep**
De rol van de economische beroepen en het actieplan van het college voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude
André Bert en Benoît Vanderstichelen
- 16 **Economie**
De chaotische toekomst van de euro
Bruno Colmant
- 20 **Beroep**
Lokale informatiesessies 2012-2013:
“Kwaliteit is onze troef”
- 12 **Trends**
Overwinning van Obama en dreigende recessie
Amid Faljaoui
- 24 **IAB in 't kort**
- 24 **Wetgeving**
- 25 **IAB-info flashback**
- 26 **Vakliteratuur**

De uitdagingen blijven...

2012 was een zeer moeilijk jaar. Na een lange periode van regeringsvorming werden met spoed een aantal maatregelen genomen om het begrotingstekort weg te werken. Sommige daarvan werden reeds binnen zeer korte termijn aangepast, andere werden afgevoerd bij de opstelling van het volgende budget. En onze accountants en belastingconsulenten dienden het uit te leggen aan de cliënten en opdrachtgevers zonder de mogelijkheid met veel rechtszekerheid te kunnen spreken. Ook indien de overheid maatregelen neemt om fiscale ontwijking tegen te gaan, moet zij rechtszekerheid kunnen bieden.

De belastingplichtigen kunnen niet wachten tot na lange procedures de rechtbanken een oordeel vellen over maatregelen en wetwijzigingen die aanleiding geven tot betwistingen. Vandaar dat wij op het congres van het Forum for the Future bij onze gasten, de heer Vanackere, vicepremier en minister van Financiën, en de heer Crombez, staatssecretaris voor Fraudebestrijding, gepleit hebben voor duidelijkheid hierover.

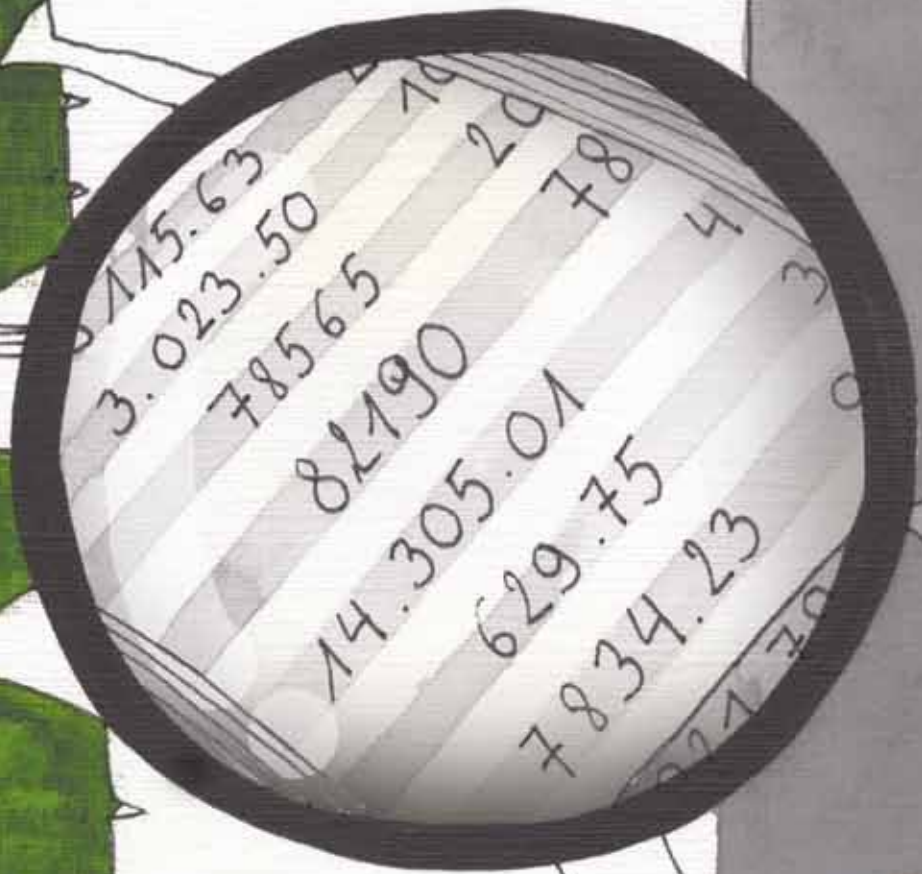
In 2012 werden de ondernemingen geconfronteerd met een grensoverschrijdende economische en monetaire crisis. De pers berichtte uitvoerig over het verloren gaan van grote ondernemingen, maar de maandelijkse statistieken van het aantal faillissementen lagen nog nooit zo hoog. Dit betekende ook een verlies aan tewerkstelling en daarenboven een drama voor de kleine ondernemers, die vaak hun persoonlijk vermogen inzetten om de zaak in stand te houden en te laten overleven. De economie van een land moet gedragen zijn door grote ondernemingen met intensieve arbeidsbehoeften en kleinere ondernemingen die door hun flexibiliteit en de tomeloze inzet van de ondernemer ook zorgen voor een hoge graad van tewerkstelling. Elk verlies aan tewerkstelling betekent dat een slinkend aantal moet bijdragen voor een groeiende groep, waardoor de lasten voor de ondernemers en de werknemers een ondraaglijk niveau bereiken dat elke motivatie dreigt te verstikken.

Overeenkomstig de doelstellingen die uitgewerkt zijn op de strategische Raad van 2010, heeft de Raad dit jaar de inspanningen betreffende de kwaliteit en de communicatie nog opgedreven. Naast de duidelijke communicatie met de leden (e-zine, roadshow, congres van het Forum for the Future, witboek) hebben wij met een radiocampagne ook de accountant kenbaar gemaakt aan de buitenwereld en de ondernemingen. Een inspanning die maar mogelijk was door een voorziening daaromtrent op te nemen in het budget. Uit de evaluatie zal moeten blijken welk vervolg aangewezen is. Wij zijn inderdaad gestart met een nieuwe ronde doorheen de provincies. Centraal daarin staat de toelichting over de nakende kwaliteitstoetsing. Daarbij hoort de voorstelling van het 'Witboek kwaliteit' met 10 leidraden om u te begeleiden bij de reflectie over en de implementatie van de modernisering van de kantoren. Dit boek kan worden beschouwd als een samenvatting van de ruimere handleiding 'Organisatie en Procedures', die haar voltooiing naderd. Uiteraard is er verder toelichting over nieuwe initiatieven van de Raad en wijzigingen aan de regelgeving die u aanbelangen. U kan nog altijd inschrijven voor de resterende sessies via de website.

Wij waren aanwezig op het 67e Congres van de Ordre des Experts-Comptables de France (6 000 deelnemers) met als hoofdthema's 'de accountant als ondernemer', 'de accountant als partner in de groei' en 'het merk dat de kennis, het vertrouwen en de uitmuntendheid vertegenwoordigt' (E. Orsenna, lid van de Académie Française).

Elementen als marketing en branding zijn geen taboes meer voor een beroep dat zich dient te profileren in de steeds snellere evolutie en internationalisering van de adviesverlening aan de ondernemingen. De uitdagingen voor het beroep blijven boeiend en actueel.

André Bert, Voorzitter

115.63	70
3.023.50	20
78565	78
82190	4
14.305.01	3
629.75	0
7834.23	70

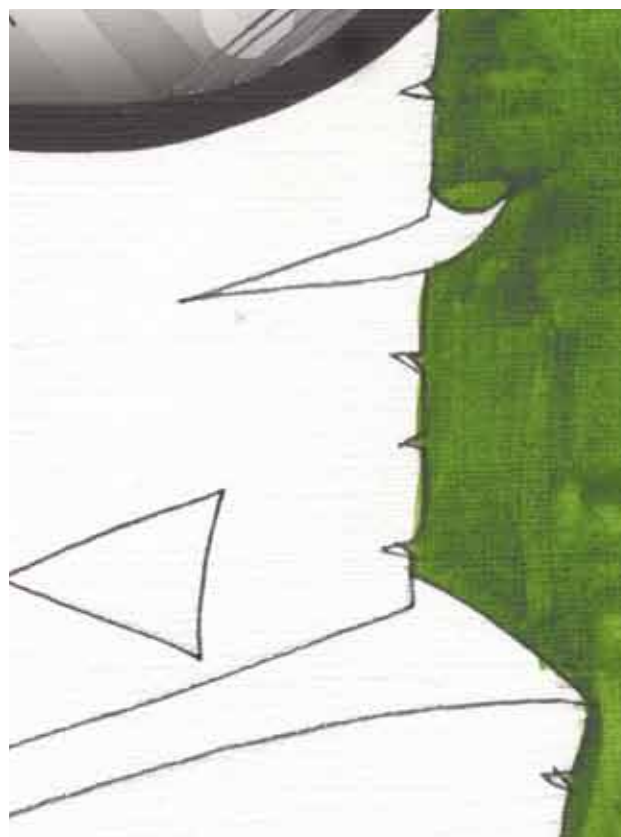
De rol van de economische beroepen en het actieplan van het college voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude

André Bert
Voorzitter IAB

Benoît Vanderstichelen
Ondervoorzitter IAB

Punt 12 van werf 1 van het actieplan van het college voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude betreft de rol van de economische beroepen. Daarin wordt de zienswijze overgenomen van de voormalige parlementaire onderzoekscommissie naar grote fiscalefraudedossiers, die de aanbeveling deed om:

- 1° enerzijds een strafverzwaring in te voeren voor financiële en fiscale adviseurs die een rol spelen in de fiscale fraude, door namelijk frauduleuze constructies te bedenken en anderzijds te voorzien in specifieke niet-facultatieve straffen voor belastingadviseurs die hun cliënten frauduleuze constructies aanraden;
- 2° te komen tot een meer effectieve toepassing van de intrekking van de erkenning of de schrapping als beoefenaar van het economisch beroep door zijn of haar tuchtoverheid, na een strafrechtelijke veroordeling voor fiscale fraude;
- 3° na te gaan in welke mate deze beroepen ook effectief voldoen aan hun meldingsplicht in het kader van de antiwitwaswetgeving, en welke sanctieorganen en -mechanismen werkzaam zijn en op welke wijze met betrekking tot hun screenings wordt gerapporteerd.

Momenteel worden onze economische beroepen dus geconfronteerd met keuzen van politieke aard, die wij niet kunnen negeren. Wij zullen ze vanuit drie aspecten analyseren en tot de confrontatie overgaan:

- vooreerst door de reële rechtsgevolgen uiteen te zetten die deze punten van het actieplan aan de economische beroepen willen opleggen;
- vervolgens door de eventuele verzwarening in twijfel te trekken van de specifieke beroepsverboden, als specifieke niet-facultatieve straf lastens een persoon die bewust fiscale fraude heeft begaan of eraan heeft meegewerkt;
- ten slotte, door deze punten van het actieplan te onderzoeken in de veronderstelling dat er een wettelijk monopolie bestaat voor de leden van de erkende beroepsinstellingen inzake fiscale bijstand en advies, de enige garantie voor de efficiëntie van de intrekking van de hoedanigheid als lid van een instituut ten name van de beoefenaar van een economisch beroep.

1. De voornaamste bestanddelen van het actieplan van het college voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude, betreffende de responsabilisering en de sanctionering van de economische beroepen

Vooreerst neemt het genoemde actieplan, sub punt 12 van werf 1, met als opschrift “De Una-Via-Wet en de optimalisatie van de bestrijding van de fiscale fraude”, de zienswijze over van de parlementaire onderzoekscommissie naar grote fiscale fraudedossiers. Het actieplan overweegt dus om:

- 1° nieuwe sancties te voorzien voor financiële en fiscale adviseurs die betrokken zijn bij het organiseren van frauduleuze constructies.

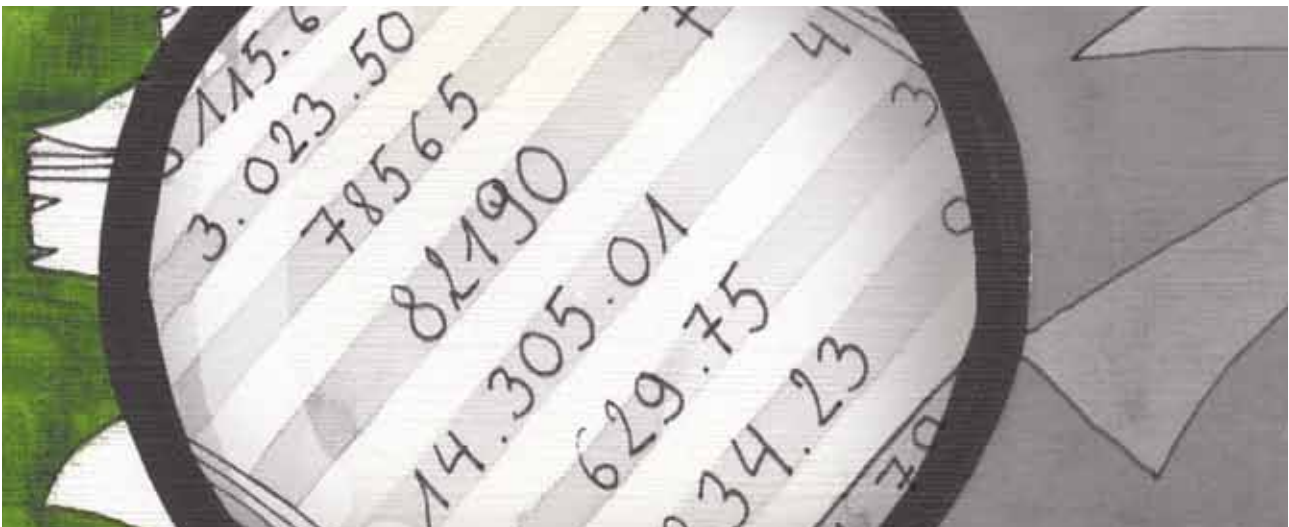
In verband met dat eerste punt stelt het actieplan dat de parlementaire onderzoekscommissie de aanbeveling

deed om, enerzijds, een strafverzwarening in te voeren voor financiële en fiscale adviseurs die een rol spelen in de fiscale fraude, namelijk door frauduleuze constructies te bedenken en, anderzijds, te voorzien in specifieke niet-facultatieve straffen voor belastingadviseurs (bv. art 455 WIB92) die hun cliënten frauduleuze constructies aanraden;

- 2° de bestaande sancties meer effectief toe te passen. Betreffende dat tweede punt gaat het erom te komen tot een meer effectieve toepassing van de intrekking van de erkenning of de schrapping als beoefenaar van het economisch beroep door zijn of haar tuchtoverheid, na een strafrechtelijke veroordeling voor fiscale fraude. Die toepassing verloopt thans problematisch om de volgende redenen:

- a) geen automatische kennisgeving van een definitieve strafrechtelijke veroordeling aan het betrokken instituut;
- b) geen verbod om, zelfs bij schrapping door een instituut, het economisch beroep inzake fiscale bijstand en fiscaal advies te blijven uitoefenen (de beroepsactiviteiten van de personen die als dusdanig erkend zijn, zijn immers niet gemonopoliseerd), tenzij de betrokken persoon het verbod wordt opgelegd dit beroep uit te oefenen (zie art. 455 WIB92).

Dienaangaande wordt opgemerkt dat ook werf 6 van het actieplan, “Misbruik van rechtspersonen”, een evaluatie bevat van het toepassingsgebied van het beroepsverbod, weliswaar gefocust op artikel 1 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934, dat de strafrechter de mogelijkheid biedt om veroordeelden wegens welbepaalde misdrijven als bijkomende straf een verbod op te leggen om nog een bestuursfunctie in een vennootschap op te nemen, zowel officieel als feitelijk;

- 3° na te gaan in welke mate deze beroepen ook effectief voldoen aan hun meldingsplicht in het kader van de antiwitwaswetgeving, en welke sanctieorganen en -mechanismen werkzaam zijn en op welke wijze met betrekking tot hun screenings wordt gerapporteerd.

Het actieplan voorziet in een strengere bestraffing van accountants en belastingconsulenten die actief deelnemen aan fiscale fraude

In de volgende twee punten zullen we deze voorstellen onderzoeken vanuit twee oogpunten:

- 1° de bestaanbaarheid van een eventueel algemeen beroepsverbod en een algemeen wettelijk monopolie inzake fiscale bijstand en advies met de normen van het Belgische en het internationale recht.

In dit punt zullen we ook de rechtvaardiging van een eventueel beroepsverbod en de rol van de gereglementeerde economische beroepen onderzoeken, in het licht van de huidige wettelijke mogelijkheid om fiscale opdrachten onder een ander statuut te vervullen;

- 2° de problematiek van de verzwaring van de specifieke beroepsverboden, als specifieke niet-facultatieve straf lastens een persoon die bewust fiscale fraude heeft begaan of eraan heeft meegewerkt.

Onder dit punt zullen we het probleem van de wettelijke definitie van “fiscale fraude”, waaraan eventueel een beroepsverbod zou worden gekoppeld, het niet-facultatief karakter van de strafsancities en de problemen gesteld door het toepassingsgebied “met variabele geometrie” van een eventueel beroepsverbod onderzoeken.

2. De verzwaring van de specifieke beroepsverboden, als specifieke niet-facultatieve straf lastens eens persoon die bewust fiscale fraude heeft begaan of eraan heeft meegewerkt

2.1. De verzwaring van de straffen, het wettigheidsbeginsel in het strafrecht en de wettelijke definitie van “fiscale fraude”

Het staat vast dat de maatschappelijke impact van de fiscale fraude aanzienlijk is en dat de overheid die fraude moet bestrijden.

Niettemin dient die verzwaring van de straffen vooreerst in verband te worden gebracht met de definitie van fiscale fraude.

Er is immers nood aan een nauwkeurige omschrijving van wat fiscale fraude inhoudt.

In de parlementaire onderzoekscommissie inzake fiscale fraude was er veel sprake van een studie van mei 2010 van het departement toegepaste economie van de Université Libre de Bruxelles (DULBEA), met als titel “Raming van de belastingfraude in België” (nr. 10-06.RR, studie besteld door het ABVV). Die studie plaatst onder de bekende noemer “belastingfraude” evenwel enkel de zwarte economie (verborgen ondernemingen en verborgen activiteiten) en de illegale economie. In die studie is er, wat ontduiking betreft, geen sprake van de belastingbesparingen die belastingplichtigen verwezenlijken door hun geoorloofde keuze voor de minst belaste weg.

Na deze eerste precisering dienen we vast te stellen dat punt 12 van werf 1 van het actieplan van het college voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude niettemin een verzwaring van de strafsancities bepleit voor de financiële en fiscale adviseurs die dergelijke fiscale fraude begaan of ertoe aanzetten. Daarmee bedient het actieplan zich van een meer dan semantische verschuiving tussen een economisch begrip en een juridisch begrip, en dan nog wel uit het strafrecht.

Gelet op het wettigheidsbeginsel in het strafrecht (art. 12 en 14 van de Grondwet; art. 7 van het EVRM; art. 15 van het IVBPR), doet de concretisering van dit punt van het actieplan, onderliggend maar zeker, de absolute noodzaak ontstaan van een definitie van het juridische begrip “fiscale fraude” in het strafrecht, wat het actieplan nergens doet. Er is nood aan bewoordingen die nauwkeurig en duidelijk genoeg zijn en rechtszekerheid bieden, zodat de belanghebbenden weten welke feiten worden bestraft. Wie een bepaald gedrag aanneemt, moet immers op bevredigende wijze vooraf de strafrechtelijke gevolgen van dit gedrag kunnen inschatten.

We zullen ons zelf eens aan deze hachelijke onderneming wagen.

Volgens het gezond verstand zouden we fiscale fraude kunnen definiëren als een overtreding van de fiscale wetten, begaan om de belasting te verminderen en deze te ontduiken, een valse voorstelling van de werkelijkheid, gepaard gaande met de opzet tot valsheid. Meer juridisch is bedrieglijk opzet “de bedoeling om zichzelf of een derde een **on-**

rechtmatig voordeel te verschaffen”¹ (zie nadruk), wat helemaal iets anders is dan een door de belastingplichtige begane dwaling in rechte of de door de belastingplichtige gemaakte keuze van de minst belaste weg. Op wettelijk gebied vinden we in het Belgische belastingrecht twee tendensen:

1° a) Enerzijds onderscheidt een eerste systeem de louter materiële fiscale overtredingen (die enkel toe te rekenen zijn aan de dwaling, de onachtzaamheid of de onvoorzichtigheid, zonder het opzet de belastingwet te schenden²), die worden bestraft met administratieve boeten (onafgezien van de benaming “verhogingen”, of “boeten”) (zie art. 444 en 445 WIB92, art. 70 en 71 W.BTW, art. 201 tot 204 W.Reg., art. 124 tot 130 W.Succ. en art. 13 tot 15 en 205/1 van het Wetboek diverse rechten en taksen).

b) Voorts kennen de fiscale wetboeken aan alle of een deel van deze overtredingen van de bepalingen van de fiscale wetboeken en de uitvoeringsbesluiten ervan een strafrechtelijk karakter toe wanneer de overtredingen worden begaan onder specifieke intentionele voorwaarden. Dat geldt voor het merendeel van onze fiscale wetboeken, waarin telkens wordt afgekondigd: “*hij die met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen Besluiten overtreedt*” (zie art. 449 WIB92, art. 73 W.BTW, art. 206 W.Reg., art. 133 W.Succ. en art. 207 van het Wetboek diverse rechten en taksen).

Volgens de commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen is dit opzet door de wetgever aldus omschreven omdat het voldoende ruim is om enigerlei misdadig opzet, nagestreefd door de overtreder, te omvatten en ook omdat het in de rechtsleer en de rechtspraak voldoende bekend is, zodat iedere betwisting aangaande de toepassing ervan kan worden vermeden (Memorie van toelichting, W 10.2.1981, *Parl.St.* Senaat 1980-81, 566, nr. 1). Het “oogmerk om te schaden” is de wil schade te berokkenen aan derden en het “bedrieglijk opzet” is het oogmerk om aan zichzelf of aan derden een onrechtmatig voordeel te verschaffen (Cass. 25.4.1960, *Pas.* 1960, I, 988). Het oogmerk om te schaden is onafhankelijk van het bereikte resultaat (Cass. 10.11.1947, *Pas.* 1947, I, 470). Het samen aanwezig zijn

van het bedrieglijk opzet en het oogmerk om te schaden is niet vereist (Cass. 28.01.1942, *Pas.* 1942, I, 21) (*Com.IB* nr. 449/13).

In beginsel moet er dus van worden uitgegaan dat het feit dat een belastingplichtige enigerlei bepaling van het WIB92 of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, het materiële bestanddeel vormt van een misdrijf dat, *wanneer eveneens het morele bestanddeel als bedoeld in artikel 449 WIB92 aanwezig is*, aan het Parket kan worden gemeld (*Com. IB* nr. 449/12).

Het begrip ‘frauduleuze opzet’ is breed genoeg om om het even welke strafbare opzet te omvatten

De fiscale wetboeken voorzien trouwens nu al dat wanneer een belastingadviseur, een zaakbezorger, een deskundige in belastingzaken of in boekhouden of de beoefenaar van enig ander beroep dat tot doel heeft boek te houden of de belastingplichtigen raad te geven of bij te staan bij het vervullen van hun fiscale verplichtingen, veroordeeld wordt, het vonnis hem verbod kan opleggen om gedurende drie maanden tot vijf jaar, rechtstreeks of onrechtstreeks, de hierboven bedoelde beroepen (art. 455, § 1 WIB92, art. 73*ter*, § 1 W.BTW, art. 207, § 1 W.Reg., art. 133*ter*, § 1 W.Succ. en art. 207*ter*, § 1 van het Wetboek diverse rechten en taksen) op welke wijze ook uit te oefenen. Merk wel op dat de door artikel 455 WIB92 bedoelde beroepen geen wettelijk georganiseerde beroepen zijn. Daaruit volgt dat de algemene criteria neergelegd in § 1, 4° en 5° van deze wettekst zeer belangrijk zijn. Derhalve valt enigerlei beroep onder de toepassing van artikel 455 WIB92 zodra wordt vastgesteld dat het tot doel heeft voor één of meer belastingplichtigen boek te houden of te helpen houden of één of meer belastingplichtigen raad te geven of bij te staan bij het vervullen van hun fiscale verplichtingen (*Com.IB* nr. 455/2).

2° De regeling die van toepassing is op de douane- en accijnsrechten, daarentegen, steunt vooral op strafrechtelijke sancties, vaak gehecht aan louter materiële overtredingen, zelfs zonder vereiste van een moreel bestanddeel (zie art. 149, 228, 248, § 2, 262 en 267 AWDA).

¹ Cass. 25 april 1960, *Pas.* 1960, I, 988; Cass. 20 september 1973, *Pas.* 1974, I, 310.

² M. DASSESSE en P. MINNE, *Droit fiscal – Principes généraux et impôts sur les revenus*, Ed. Bruylant, 2001, 5e ed., 376.

De gemeenschappelijke trekken van de definitie van “fiscale fraude”, uitgezonderd het zeer specifieke geval van de douane- en accijnsrechten, zijn dus de volgende:

- 1° *een wettelijk bestanddeel*, met name de wettelijke definitie die aan het gedrag van de belastingplichtige en zijn financieel of fiscaal adviseur wordt gegeven om het een opzettelijk karakter van strafrechtelijke aard toe te kennen. In dat verband zijn wij de mening toegedaan dat een verzwarende van de huidige straffen een nieuwe definitie van de “fiscale fraude” vereist, die afwijkt van het huidige “bedrieglijk inzicht of opzet te schaden”. Maar we merken nu al op dat die definitie enkel kan steunen op dit fraudeconcept, met name de opzettelijke morele toerekenbaarheid van een voldoende zwaarwichtige fiscale overtreding, hetzij door de omvang, hetzij door de herhaling, hetzij door de aard ervan (hij die ze heeft begaan, kan het overtredend karakter ervan niet ontkennen): hier kan het enkel gaan om daden die *onwettelijk en strijdig* zijn met de fiscale wetboeken, met een bijzondere intentionele omstandigheid die deze zware en typische onwettigheid tot een strafrechtelijke overtreding maakt. Dwalingen (in rechte of in feite) en nalatigheden begaan zonder kwade trouw mogen zeker niet onder die definitie vallen: zelfs als het om daden gaat die onwettelijk en strijdig zijn met de fiscale wetboeken, ontbreekt hier de morele toerekenbaarheid van de strafrechtelijke overtreding, zelfs als het duidelijk een administratieve overtreding betreft. Evenmin kan er sprake van zijn om de loutere toepassing door de fiscale administratie van artikel 344, § 1, nieuw, WIB92 als “fiscale fraude” te bestempelen, aangezien de belastingplichtige in een dergelijk geval duidelijk een met de belastingwet strokend gedrag aanneemt zonder simulatie en zonder valsheid of strijdigheid tussen de werkelijke feiten en de bewoordingen van de overeenkomsten, maar de administratie meent dat dit gedrag haar, onder de voorwaarden van deze bepaling, niet kan worden begaan (zonder dat aan die akte enig gevolg van nietigheid wordt gehecht);
- 2° *een moreel of intentioneel bestanddeel*, met het inzicht en de wil om de fiscale administratie te misleiden. Dit punt werd evenwel al onderzocht naar aanleiding van de wettelijke definitie van het strafbare gedrag sub 1° hiervoor, zodat hiernaar wordt verwezen;
- 3° *een materieel bestanddeel*, met name een overtreding van de bepalingen van de fiscale wetboeken of de uitvoeringsbesluiten ervan. Dienaangaande herinneren wij eraan (additioneel aan de uiteenzetting erover sub 1° hiervoor) dat de toepassing van artikel 344 § 1, nieuw, WIB92 geen overtreding

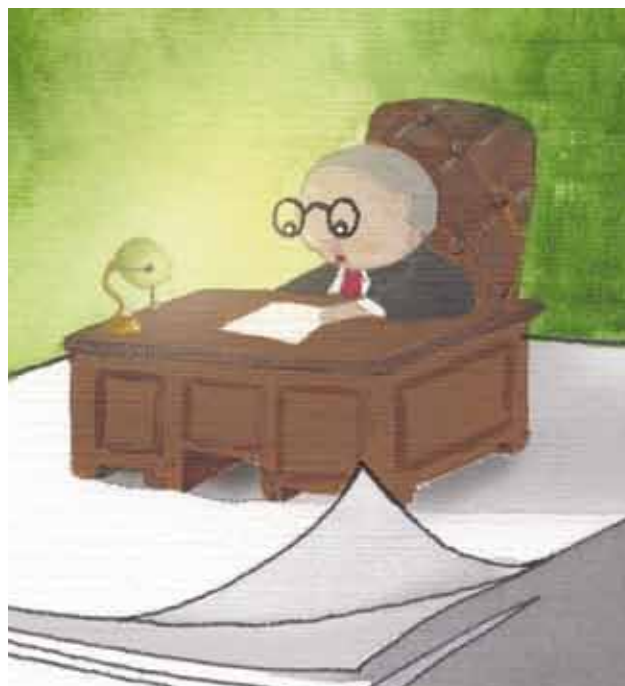
van een bepaling van het WIB92 inhoudt, aangezien het een loutere bewijsregel betreft en geen bepaling die de belastingplichtige een fiscale verplichting oplegt.

Ingeval aan het begrip “fiscale fraude” in België een nieuwe wettelijke definitie wordt toegekend, moet die definitie onzes inziens daarom deze drie bestanddelen bevatten, zoals vermeld in de definitie van artikel 1741 van de Code général des impôts en France bijvoorbeeld.

Als het daarentegen de bedoeling is om de belastingbesparing die een belastingplichtige zonder simulatie en zonder valsheid, zelfs op aangeven van een deskundige of een belastingadviseur, heeft verwezenlijkt op basis van de fiscale wet zelf, met fraude gelijk te stellen, zal men alleen maar een ongrondwettelijke regel opstellen, want het uitgangspunt is verkeerd. Om het probleem van de fiscale fraude te stoppen, dient het probleem in de kern te worden aangepakt, wat inhoudt dat de handelingen die de wetgever als overtredingen beschouwt, nauwkeurig moeten worden gedefinieerd.

De opvoering van de strijd tegen de fraude, die trouwens enkel de zware fraudeurs mag viseren, kan dus geen beroepsverbod rechtvaardigen dat een deskundige of een belastingadviseur uit de markt van de fiscale bijstand sluit om het enige misdrijf dat hij beging, zijnde zonder misleiding noch simulatie een belastingbesparend mechanisme adviseren.

Als bepaalde gemeenten ooit een hondentaks invoeren, kunnen we de inwoners die een kat nemen, toch moeilijk als bedrieglijke overtreders aanmerken ...

2.2. Het vooruitzicht op verzwaarde en niet-facultatieve straffen

Artikel 6 § 1 EVRM bevat een aantal waarborgen, en vooral: “Bij het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen of bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde vervolging heeft eenieder recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat bij de wet is ingesteld”.

En volgens het Hof van Justitie van de Europese Unie moeten in de rechtsstelsels van alle lidstaten ingrepen van het openbaar gezag in de privésfeer van iedere persoon, of het nu gaat om een natuurlijke of een rechtspersoon, een wettelijke grondslag hebben en gerechtvaardigd zijn om redenen bij de wet voorzien. Die rechtsstelsels moeten derhalve, zij het volgens verschillende modaliteiten, bescherming bieden tegen ingrepen die willekeurig of onredelijk zouden zijn. Zo een bescherming moet dan ook worden aangemerkt als een algemeen beginsel van het Unierecht.

Gelet op bovenstaande juridische argumenten, stelt de toepassing van een niet-facultatief en definitief beroepsverbod een probleem.

Belastingplichtigen zijn geregeld opgekomen tegen de strafrechtelijke procedure, ingeschreven in de algemene wet inzake douane en accijnzen, omdat die in een regeling van de strafvordering en van de strafrechtspleging voorziet die verschilt van die van de strafvordering en de strafrechtspleging in het algemeen, doordat de administratie der douane en accijnzen tegelijkertijd optreedt in de hoedanigheid van overheid belast met het onderzoek en in de hoedanigheid van vervolgende overheid. Maar volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en het Hof van Cassatie:

- is het, vanwege het specifieke karakter van de aangelegenheid, niet kennelijk onevenredig met de nagestreefde doelstellingen (*i.e.* de strijd tegen de fiscale fraude) om de vervolging toe te vertrouwen aan een gespecialiseerde administratie, zelfs indien die niet dezelfde onafhankelijkheid heeft *als het Openbaar Ministerie, als de geschillen worden beslecht door de strafrechter die alle waarborgen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid biedt*³;
- *aangezien eiser de mogelijkheid heeft om vrijelijk op te komen tegen de elementen die tegen hem worden aangevoerd in het kader van de door verweerder en het Openbaar Ministerie gedeelde en gelijktijdige uitoefening van de*

strafvordering, houdt deze specifieke procedure geen schending in van artikel 6 EVRM.⁴

Een dergelijk beroepsverbod moet dus altijd, en zal altijd moeten, ofwel worden uitgesproken door een rechter, ofwel worden onderworpen aan toetsing met volle rechtsmacht door een rechter.

Het omgekeerde nastreven op het gebied van de fiscale fraude zou aanlokkelijk kunnen lijken voor een bepaald deel van de publieke opinie, maar houdt een voorafgaande voorwaarde in: dat België zich zowel terugtrekt uit de Raad van Europa (waaruit het EVRM voortkomt) als uit de Europese Unie (waaruit het voormeld algemeen beginsel van het Hof van Justitie voortkomt).

Het huidige stelsel is onzes inziens al geschikt als men de fraudeurs echt wil treffen en mits het wordt gebruikt in de kennelijke gevallen van fiscale fraude. Hoeveel beroepsverboden, gebaseerd op artikel 446 WIB, heeft de minister van Financiën zelf al uitgesproken?

2.3. De definitie van een toepassingsgebied “met variabele geometrie” van een eventueel beroepsverbod

Met betrekking tot dit aspect, ten slotte, zijn wij zo vrij de aandacht te vestigen op het feit dat het totaal gebrek aan een enig wetboek van fiscale procedure op het niveau van de federale Belgische Staat, en zulks in tegenstelling tot de Franse wetgeving, met haar Code général des impôts, en het Waalse Gewest, met zijn decreet van 6 mei 1999, tot een versnippering leidt van de wettelijke grondslagen die dit beroepsverbod moeten regelen.

Kunnen we uit die versnippering van de huidige wettelijke grondslagen voor het beroepsverbod in fiscale aangelegenheden een toepassing “met variabele geometrie” afleiden? Wij vrezen van wel, tenzij wordt bevestigd dat een strafrechtelijke overtreding, bijvoorbeeld begaan op het gebied van de inkomstenbelastingen en aanleiding gevend tot een fiscaal beroepsverbod uitgesproken op grond van artikel 455 WIB92, automatisch een totaal beroepsverbod voor alle andere fiscale aangelegenheden, zoals de btw of de successierechten, teweegbrengt, en zulks terwijl het beroepsverbod voor die aangelegenheden respectievelijk zou moeten voortvloeien uit de artikelen 73ter W.BTW en 133ter W.Succ., en de betrokken persoon geen overtreding begaan heeft van die twee fiscale wetboeken.

³ GwH 14 februari 2001, nr. 16/2001, BS 18 april 2001, 12661, FJF 2001, 147.

⁴ Cass. 17 oktober 2001, RG P011021F, nog niet gepubliceerd.

Daardoor kan de rechtszekerheid die aan die beroepsverboden moet worden toegekend, onzes inziens alleen maar worden bereikt door middel van één enkel wetboek van fiscale procedure op het niveau van de federale Staat (waaruit de douane en accijnzen evenwel kunnen worden uitgesloten, aangezien die wetgeving rechtstreeks gebaseerd is op de op het vlak van de fiscale verplichtingen heel nauwkeurige Europese wetgeving), dat, onder bepaalde voorwaarden en met mogelijke toepassing in alle fiscale aangelegenheden die door dit nieuwe wetboek worden beoogd, in dit verbod tot uitoefening van fiscale activiteiten zou moeten voorzien.

Een enkel wetboek van fiscale procedure zou het toepassingsgebied 'met variabele geometrie' voor een beroepsverbod vermijden

Nu er onlangs in het federale Parlement zoveel te doen was over de Una-Via-wet, zou het misschien tijd zijn om het ook eens te hebben over het "Unus-Codex-beginsel".

3. De bestaanbaarheid van een wettelijk monopolie inzake fiscale bijstand en advies met de normen van het Belgische en het Europese recht: de problemen gesteld door een algemeen verbod

3.1. Ten aanzien van het Belgische recht

Het recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid worden gewaarborgd door artikel 23 van de Grondwet en door artikel 7 van het beroemde Décret d'Allarde van 2 en 17 maart 1791, dat afkondigde (vrije vertaling): "*Vanaf 1 april staat het aan eenieder vrij om naar goeddunken elke handel te bedrijven of elk beroep, bedrijf of ambacht uit te oefenen (...)*".

Bijgevolg dient elke afwijking van dit beginsel verenigbaar te zijn met de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie, ingeschreven in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (zie punt 3.4 hierna).

3.2. Ten aanzien van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens

Het recht om een beroepsbezigheid uit te oefenen is eveneens een door artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten

van de Mens en de Fundamentele Vrijheden van 20 maart 1952⁵ (EVRM) gewaarborgde "eigendom".

Bijgevolg dient elke afwijking van dit beginsel verenigbaar te zijn met het beginsel van non-discriminatie, neergelegd in artikel 14 EVRM (zie punt 3.4 hierna).

3.3. Ten aanzien van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie

Het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (inmiddels, sinds 1 december 2009, het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie), ondertekend te Rome op 25 maart 1957 en bekrachtigd door een Belgische wet van 2 december 1957, bevestigt in verscheidene artikelen het beginsel van het verbod tot discriminatie op grond van de nationaliteit, voornamelijk beschouwd vanuit economisch oogpunt.

Dienvolgens moeten de lidstaten hun bevoegdheden uitoefenen met inachtneming van het Gemeenschapsrecht en zich derhalve onthouden van openlijke of verdoken discriminatie op grond van de nationaliteit.⁶ Artikel 18 VWEU (oud art. 12 VEU) bepaalt immers dat binnen de werkingsfeer van de verdragen elke discriminatie op grond van nationaliteit verboden is.

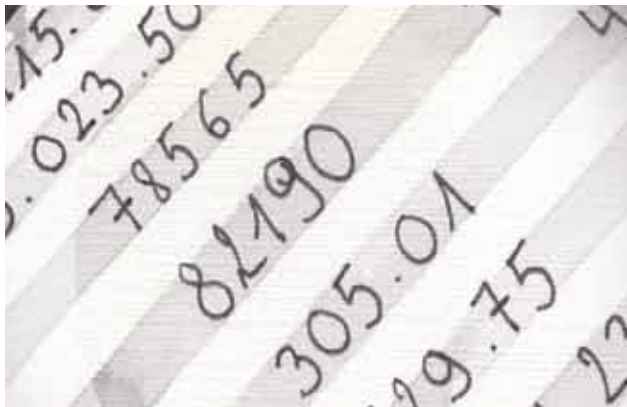
Voorts waarborgt het Gemeenschapsrecht bepaalde rechten en vrijheden op het gebied van de vrijheid van het verkeer van goederen (art. 28 tot 32 en 34 tot 37 VWEU; oude art. 23 tot 31 VEG; oude art. 9, 10, 12, 28, 29, 30, 34, 36 en 37 VEEG) en van werknemers (art. 45 tot 48 VWEU; oude art. 39 tot 42 VEG; oude art. 48 tot 51 VEEG), de vrijheid van vestiging voor werkzaamheden anders dan in loondienst en de uitoefening daarvan (art. 49 tot 54 VWEU; oude art. 43 tot 48 VEG; oude art. 52 tot 58 VEEG), het vrij verrichten van diensten (art. 56 tot 62 VWEU; oude art. 49 tot 55 VEG; oude art. 59 tot 66 VEEG) en het vrije kapitaal- en betalingsverkeer (art. 63 tot 66 en 75 VWEU; oude art. 56

⁵ EHRM, arrest-Fredin, februari 1991, Serie A, nr. 192; EHRM, arrest-Tre Traktörer Aktiebolag, 7 juli 1989, Serie A, nr. 159.

⁶ Vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Zie o.m. HvJ, arrest-Raffaële Talotta / Belgische Staat, 22 maart 2007, C-383/05, Rec. 2007, I, 2555; HvJ, arrest-Erika Waltraud Ilse Hollmann / Fazenda Publica, 11 oktober 2007, C-443/06, Rec. 2007, I, 8491; HvJ, arrest-Skatteverket / A., 18 december 2007, C-101/05, Rec. 2007, I, 11531. Over het feit dat de verschillen tussen de nationale aanslagvoeten van de woonstaat en de werk- of dienstenaamstaat niet strijdig zijn met VEEG, zie HvJ, arrest-Echtg. Robert Gilly / Frankrijk, 12 mei 1998, C-336/96, Rec. 1998, I, 2793.

tot 60 VEG; oude art. 73B tot 73G VEEG), alsook betreffende het verbod op discriminerende hogere binnenlandse belastingen dan die welke, al dan niet rechtstreeks, op gelijksoortige nationale producten worden geheven (art. 110 tot 113 VWEU; oude art. 90 tot 93 VEG; oude art. 95 tot 99 VEEG).

Daarenboven heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie het beginsel bevestigd dat zowel het eigendomsrecht als de vrije beroepsuitoefening deel uitmaken van de algemene beginselen van Unierecht waarvan dit Hof de naleving afdwingt. Het genot van het eigendomsrecht en de vrijheid van beroepsuitoefening kunnen dan alleen aan beperkingen worden onderworpen voor zover zulke beperkingen werkelijk beantwoorden aan de doeleinden van algemeen belang en, het nagestreefde doel in aanmerking genomen, niet te beschouwen zijn als een onevenredige en onduidelbare ingreep, waardoor de gewaarborgde rechten in hun kern worden aangetast, aldus het Hof.⁷

Op grond daarvan moet elke beperking van de fiscale activiteiten, opgelegd aan erkende personen of leden van een beroepsinstituut ingevolge een dwingende en niet meer optionele regelgeving, eveneens deze in het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie neergelegde vrijheden eerbiedigen, en inzonderheid de vrijheid van vestiging voor werkzaamheden anders dan in loondienst en het vrij verrichten van diensten. Meer bepaald in verband met de beperking van bepaalde intellectuele diensten tot de leden van een orde of een beroepsinstituut, dienen we eveneens te verwijzen naar twee Europese richtlijnen:

- 1° Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties;
- 2° Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt.

3.4. Gevolg: de noodzakelijke objectieve, afdoende en redelijke verantwoording van elke algemene beperking van de fiscale activiteiten, gelet op de rol van de gereglementeerde economische beroepen

Gelet op hetgeen voorafgaat, luidt het algemene beginsel dus dat eenieder het recht heeft om de beroepsbezigheid uit te oefenen die hij wenst. Zonder gewettigde, objectieve, afdoende en redelijke verantwoording (behoorlijk in evenredigheid met het nagestreefde doel) mag geen verbod worden ingesteld waardoor die rechten in hun kern worden aangetast.

De artikelen 10 en 11 van de Grondwet, evenals artikel 14 EVRM en de voormelde bepalingen van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie houden immers in dat iedereen die zich in dezelfde situatie bevindt, gelijk moet worden behandeld, wat niet uitsluit dat een onderscheid kan worden gemaakt tussen verschillende categorieën van personen, voor zover dit onderscheid objectief en redelijk verantwoord is *ten aanzien van het nagestreefde doel*. Die verantwoording moet worden beoordeeld in het licht van het doel en de gevolgen van de bekritiseerde maatregel en ten overstaan van de aard van de desbetreffende beginselen, en het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer wordt vastgesteld dat er geen redelijk evenredig verband is tussen de ingezette middelen en het nagestreefde doel.⁸

In het specifieke geval van de fiscale diensten veroorloven de beginselen van gelijkheid en non-discriminatie weliswaar om rekening te houden met de specifieke situatie van de diensten inzake fiscale bijstand en advies, maar *is het niettemin noodzakelijk dat elke beperking op het recht van de burgers om dergelijke opdrachten te vervullen, gegrond is op objectieve criteria die kennelijk evenredig zijn met het doel, de aard en het oogmerk van de ingreep*. Daarenboven moet die ingreep daadwerkelijk

⁷ HvJ, arrest-*Hermann Schröder HS Kraftfutter GmbH & Co. KG*, 11 juli 1989, 265/87, Rec. 1989, 2237; HvJ, arrest-*Futura Participations SA en Singer Futura Participations SA en Singer*, 15 mei 1997, C-250/95, Rec. 1997, I, 2471.

⁸ GwH 13 oktober 1989, nr. 23/99, *Rev.rég.dr.* 1989, 611, noot X. DELGRANGE: "Quand la Cour constitutionnelle s'inspire de la Cour de Strasbourg". Sindsdien vaste rechtspraak (zie V. SEPULCHRE, *Droits de l'homme et libertés fondamentales en droit fiscal*, Ed. Larcier, 2004, nr. 87).

de nagestreefde doelstellingen van het algemeen belang dienen en mag hij niet onevenredig zijn ten aanzien van het nagestreefde doel.

We onderstrepen nog dat het feit dat de vrije beroepen voornamelijk diensten van intellectuele en persoonlijke aard aanbieden, niet tot de conclusie mag leiden dat ze zich aan het recht op mededinging kunnen onttrekken.⁹

Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie kan vermindering van belastinginkomsten niet worden aangemerkt als een dwingende reden van algemeen belang die kan worden ingeroepen ter rechtvaardiging van een maatregel die in beginsel strijdig is met een fundamentele vrijheid.¹⁰ Evenmin mag een algemeen vermoeden van belastingfraude of -ontwijking een rechtvaardigingsgrond zijn voor een maatregel die afbreuk doet aan de Uniewetgeving, temeer in het geval waar de bestreden maatregel bestaat in een absoluut verbod om een door het Verdrag beschermde fundamentele vrijheid uit te oefenen¹¹, of wanneer het een onvoorwaardelijke en veralgemeende uitsluiting betreft, niet getemperd door rechterlijke toetsing of wanneer het een geval van misbruik betreft.¹²

We wijzen er nog op dat volgens de voormelde Europese richtlijnen betreffende de dienst en volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie dienaangaande elke afwijking van deze vrijheid aan de volgende voorwaarden moet voldoen:

a) non-discriminatie: de regel mag rechtstreeks noch onrechtstreeks discriminatie inhouden op grond van de nati-

onaliteit of, voor rechtspersonen, hun lidstaat van vestiging;

- b) noodzaak: de regel moet verantwoord zijn om redenen van openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid of milieubescherming;
- c) evenredigheid: de regel moet dienen voor de verwezenlijking van het nagestreefde doel en mag niet verder gaan dan noodzakelijk is om dat doel te bereiken.¹³

Tezamen met de vrijheden tot uitoefening van een economische activiteit, vermelden we nog dat geen enkel gereguleerd beroep zich in België momenteel kan beroepen op een wettelijk monopolie, houdende het verlenen van advies in alle fiscale aangelegenheden, het bijstaan van de belastingplichtigen bij het vervullen van hun fiscale verplichtingen en het vertegenwoordigen van de belastingplichtigen, zelfs niet op grond van artikel 38 van de genoemde wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

Aldus,

- is, in de huidige stand van zaken, een verzwaring van de mogelijkheid om een beroepsverbod op te leggen, beperkt tot de beoefenaars van de fiscale beroepen, zijnde de belastingconsulenten, de erkende boekhouders-fiscalisten, de accountants en de boekhouders, onzes inziens volledig strijdig met de in de punten 3.1 tot 3.4 opgesomde beschermde vrijheden wegens hun algemene draagwijdte; en
- is het feit dat dit “beroepsverbod” alleen de belastingconsulenten en de erkende boekhouders-fiscalisten zou treffen, en de juridische adviseurs die er geen lid van zijn, onverlet zou laten, onzes inziens eveneens onrechtvaardig en discriminerend. Zelfs indien dit “beroepsverbod” zou worden uitgebreid tot de leden van alle beroepsorden, zou een dergelijke maatregel op onbillijke wijze slechts een deel van de fiscale dienstverleners treffen.

Het besef van de onwettigheid van een algemeen beroepsverbod kan ook de kans bieden om zich te beraden over de instelling van een specifieke en behoorlijk gerechtvaardigde beperking van de uitoefening van de fiscale beroepen.

Een dergelijke overweging biedt ons vervolgens de kans om ons te beraden over het specifieke karakter van de fiscale opdrachten die kunnen worden gereguleerd: wat is het specifieke karakter dat ertoe kan leiden dat een juridisch beroep, eer-

⁹ L. DEFALQUE, “L’application des règles de concurrence aux réglementations des ordres professionnels”, *JT* 2002, 458; P. DE BANDT, S. BREDAELE, L. MISSION, “Droit de la concurrence et exercice de pouvoirs réglementaires par les ordres professionnels: quelques réflexions et une tentative de synthèse au vu de l’arrêt de la Cour de cassation du 25 septembre 2003 et de la jurisprudence récente de la Cour de Justice”, *RDC* 2004, 22; *contra*: CHENEVIERE, C. DUBOIS, “Le droit de la concurrence et les professions libérales: du no man’s land à la confrontation?”, *DCCR* 2005, 152; HvJ, arrest-*Europese Commissie / België*, 24 mei 2011, C-47/08, nog niet gepubliceerd in *Rec.* Betreffende de advocaten, zie ook HvJ, arrest-*Jean Reyners*, 21 juni 1974, 2/74, *Rec.* 1974, 631.

¹⁰ HvJ, arrest-*Metallgesellschaft e.a.*, 8 maart 2001, C-397/98 en C-410/98, *Rec.* 2001, I, 1727; HvJ, arrest-*Rolf Dieter DANNER / Finland*, 3 oktober 2002, *FJF* 2003, 245; HvJ, arrest-*X, Y en Riksskatteverket*, 21 november 2002, C-436/00, *FJF* 2003, 365; HvJ, arrest-*Lankhorst-Hohorst GmbH / Finanzamt Steinfurt*, 12 december 2002, C-324/00, *JTDE* 2003, 55.

¹¹ HvJ, arrest-*Commissie / België*, 26 september 2000, C-478/98, *Rec.* 2000, I, 7587. Zie ook HJEG, arrest-*Leurbloem*, 17 juli 1997, C-28/95, *Rec.* 1997, I, 4161; HvJ, arrest-*Kenny Roland Lyckeskog*, 4 juni 2002, C-99/00, *Rec.* 2002, I, 4839.

¹² HvJ, arrest-*X, Y en Riksskatteverket*, 21 november 2002, C-436/00, *FJF* 2003, 365; HvJ, arrest-*Lankhorst-Hohorst GmbH / Finanzamt Steinfurt*, 12 december 2002, C-324/00, *Rec.* 2002, I, 11779.

¹³ Zie recent HvJ, arrest-*Duomo Gpa Srl (C-357/10)*, *Gestione Servizi Pubblici Srl (C-358/10)* en *Irtel Srl (C-359/10)*, 10 mei 2012, nog niet gepubliceerd in *Rec.*; HvJ, arrest-*Winner Wetten GmbH*, 8 september 2012, C-409/06, *Rec.* 2010, I, 8015; HvJ, arrest-*Europese Commissie / België*, 24 mei 2011, C-47/08, nog niet gepubliceerd in *Rec.*

der dwingend dan optioneel, moet worden gereguleerd?
*Wat is het gemeenschappelijke kenmerk van deze verplicht geregle-
 menteerde beroepen dat als verantwoording kan dienen voor een
 eventuele beperking van de fiscale activiteiten in België?*

Gelet op hetgeen voorafgaat, is het noodzakelijk om enige
 beperking inzake de verlening van fiscale bijstand en ad-
 vies, ten gunste van welbepaalde personen, te motiveren op
 grond van de aard van hun prestaties, en zeker niet wegens
 het risico op eventuele fraude.

1° *Indien het nagestreefde doel de strijd tegen de fiscale fraude
 is, moet worden aangenomen dat het huidige beper-
 kende systeem, met name het door de rechter uit te
 spreken beroepsverbod als strafmaatregel, niettegen-
 staande het beperkt is tot het specifieke geval van de
 raadgever die bewust heeft gefraudeerd, volledig in
 staat is om aan een dergelijk verbod de vereiste rechts-
 zekerheid te verlenen. In het huidige systeem bestaat er
 trouwens geen onderscheid tussen de personen aan wie
 verbod wordt opgelegd, ongeacht of ze lid zijn van een
 beroepsinstelling of niet: immers, alle fiscale wetboe-
 ken (art. 455, § 1 WIB92, art. 73ter, § 1, W.BTW, art. 207,
 § 1 W.Reg., art. 133ter, § 1 W.Succ. en art. 207ter, § 1
 van het Wetboek diverse rechten en taksen) kondigen
 deze strafsancie tot verbod af, zonder onderscheid ge-
 baseerd op het lidmaatschap van een beroepsorde.*

Die bekommernis, die trouwens enkel de zware frau-
 deurs mag viseren, kan dus geen beroepsverbod recht-
 vaardigen dat op algemene wijze een aantal personen
 uit de markt van de fiscale bijstand sluit zonder dat re-

delijkerwijs enig verband kan worden aangetoond tus-
 sen de hoge waarschijnlijkheid van dergelijke fraude en
 het niet-lidmaatschap van een beroepsorde.

*Een dergelijke beperking van de fiscale activiteiten tot be-
 paalde personen, teneinde die personen op enigerlei wijze
 persoonlijk aansprakelijk te stellen, kan dus niet worden
 gerechtvaardigd door de strijd tegen de fiscale fraude: de
 openbare overheid moet die controles uitoefenen door middel
 van de onderzoeksbevoegdheden en de dwangmiddelen
 waarover zij beschikt.*

2° *Indien het de bedoeling is de bevoegdheid inzake fiscale bij-
 stand en advies aan professioneel betrouwbare personen
 voor te behouden, kan enkel een specifieke beperking
 van de fiscale aangelegenheden (van toepassing op be-
 paalde huidige activiteiten van de belastingconsulen-
 ten) worden overwogen indien zulks kan worden ge-
 rechtvaardigd door de parallel tussen de juridische
 activiteiten die dwingend zijn voorbehouden aan de
 advocaten en notarissen, en de fiscale activiteiten aan-
 gegeven in artikel 38 van de Wet van 22 april 1999 be-
 treffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.
 Voor een dergelijke beperking bestaan er twee zienswij-
 zen:*

- ofwel een “verticale” segmentatie, die bepaalde fis-
 cale **opdrachten** voorbehoudt aan de leden van een
 erkende beroepsorde of een erkend beroepsinsti-
 tuut, ongeacht de aard van de belasting;
- ofwel een “horizontale” segmentatie, die het beheer
 van bepaalde **belastingen** voorbehoudt aan ge-
 noemde leden, ongeacht de aard van de opdrachten.

“Verticale” segmentatie

Fiscaal advies voor intern gebruik aan de belasting- plichtige
Tussenkost bij de inwor- ding (bv. het afspreken van een aanzuiveringsplan)
Beheer van fiscale préconten- tieux en geschillen
Beheer van fiscale controles
Thesauriebeheer
Indiening van de diverse aan- giften bij de administratie
Opstelling van facturen en an- dere stukken, voor boekhoud- kundig of fiscaal gebruik

“Horizontale” segmentatie

Successierechten	Registratierechten	Btw	PB	Ven.B	RPB	BNI
------------------	--------------------	-----	----	-------	-----	-----

Wij zijn van mening dat die twee segmentatietypes complementair kunnen zijn.

- Bij “verticale” segmentatie, op basis van de fiscale opdrachten, kan het gaan om opdrachten waarvan de uitvoering *externe gevolgen* van de gestelde handelingen doet ontstaan, die berusten op het vertrouwen dat moet kunnen worden gehecht aan de voor derden bestemde handelingen die door deze beroepsbeoefenaars worden gesteld, hetzij jegens het publiek, hetzij jegens de overheid.

Hier kunnen we een parallel trekken met het notarisambt, dat eveneens gereguleerd is omdat de notarissen de openbare ambtenaren zijn, aangesteld om alle akten en contracten te verlijden waaraan partijen de authenticiteit van overheidsakten moeten of willen doen verlenen (art. 1, lid 1 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt).

Op deze basis zou, ten gunste van de belastingconsulenten en andere personen die deel uitmaken van een gelijkaardige beroepsorde, *een beperking van de bevoegdheid om daden te stellen met externe gevolgen jegens de overheid* kunnen worden overwogen.

Dat zou het mogelijk maken om de dagelijkse beroepsuitoefening van de fiscale beroepen te vergemakkelijken, en tevens, door een betere samenwerking tussen de economische beroepen en de FOD Financiën, het belang van de Staat en van de belastingplichtigen te vrijwaren.

Dat zou voor de volgende opdrachten kunnen gelden:

- invoering van een enig mandaat of facilititeit: bijvoorbeeld door de economische beroepen de mogelijkheid te bieden om zich, in één enkele verrichting, te identificeren voor alle aangelegenheden die onder de FOD Financiën vallen (“single one access”). Vervolgens zou dat kunnen evolueren naar een enig mandaat, waaraan een aantal diensten en/of informatie kan worden toegevoegd;
- diensten die verband houden met dit mandaat: bijvoorbeeld door realtime kennisgeving aan de lasthebber en beheer van de verantwoordingsstukken. Dit houdt de verbintenis in dat alle briefwisseling en officiële stukken uitgewisseld, tussen de fiscale administratie en een belastingplichtige (natuurlijke persoon of onderneming), volgens te bepalen formules en bij voorkeur via elektronische weg terzelfdertijd ter kennis worden gebracht van de geldig gemandateerde boekhoudkundige of fiscale beroepsbeoefenaar. Dit mandaat zou de beroepsbeoefenaar in eerste instantie in staat moeten stellen om toegang te krijgen tot de gegevens (aangiften, vra-

gen om inlichtingen, aanslagbiljetten enz.) van het dossier van zijn cliënt (uiteraard zonder daarom de bevoegdheid te hebben om alles te ondertekenen) (“algemene fiscale woonstkeuze” bij een beroepsbeoefenaar, bevoegd om alle fiscale kennisgevingen geldig in ontvangst te nemen of te doen);

- invoering van de mogelijkheid dat de erkende beroepsbeoefenaar de stukken niet systematisch moet toevoegen, maar ze op zijn kantoor ter beschikking kan houden wanneer hij kopie van de stukken in pdf-formaat toevoegt;
 - aankondiging van verscherpte controles, bijvoorbeeld op bijzondere activiteitssectoren. De terbeschikkingstelling van deze informatie door de FOD Financiën kan via onze communicatiemiddelen systematisch aan onze cliënten worden doorgemeld. Daarbij kan bij de cliënten een proactieve aanpak worden ingevoerd;
 - raadpleging vooraf; deze bijdrage tot het beheer van de fiscaliteit zou verschillende vormen kunnen aannemen en zou geconcretiseerd kunnen worden door de terbeschikkingstelling van “gespecialiseerde” leden, naargelang het desbetreffende onderwerp, in het kader van een evenwichtige en opbouwende dialoog, door de instituten;
 - de bevoegdheid om de belastingplichtigen te vertegenwoordigen bij de fiscale administratie; hier kan er ook aan worden gedacht om de belastingconsulent, eventueel houder van een diploma van licentiaat/master/doctor in de rechten, de bevoegdheid te verlenen om de belastingplichtige te vertegenwoordigen voor de fiscale rechtscolleges, en zulks op dezelfde wijze als andere personen die geen advocaat zijn, een partij kunnen vertegenwoordigen voor de arbeidsgerechten (art. 728, § 3 WIB92);
- Wat de “horizontale” segmentatie betreft, op basis van de belastingsoort, menen wij dat de voormelde fiscale opdrachten met betrekking tot fiscale aangelegenheden die een aanzienlijk professioneel effect hebben of kunnen hebben en/of het voeren van een bewijskrachtige boekhouding voor extern gebruik impliceren, kunnen worden voorbehouden aan de leden van de beroepsinstituten. Zulks geldt ontegenzeggelijk voor de btw, de PB, de Ven.B, de BNI en de RPB.

Als conclusie van dit voorstel tot volledige reglementering van het fiscaal beroep menen wij dat een dergelijke reglementering evenredig moet blijven aan het nagestreefde doel, zowel wat de eerbaarheid van de sector als wat de gelijke behandeling van alle fiscale deskundigen en adviseurs betreft.

De remedie mag niet erger zijn dan de kwaal. ●

De chaotische toekomst van de euro

Dr. Bruno Colmant

Professor aan de Vlerick Management School en de Louvain School of Management

Lid van de Koninklijke Academie van België

Accountant en belastingconsulent

Ondanks de steunmaatregelen van de BCE kampt de eurozone met een probleem. Er is geen voldoende eensgezindheid meer tussen de Europese landen wat betreft de gemeenschappelijke munt. Maar wat is feitelijk een munt, tenzij een conventie op staatsniveau, als basis voor transacties en sparen? De waarde van spaargeld is een meting van de tijd. Die tijd werd al uitgeleend aan de toekomstige generaties, door de opeenstapeling van een overheidsschuld die men zelfs nog niet onder het voorrecht van boedelbeschrijving vrijwillig zou aanvaarden. Maar vandaag delen de landen van de eurozone niet meer dezelfde toekomstvisie.

Twaalf jaar na de inhuldiging van een politiek project dat werd gedragen door visionairs die de Tweede Wereldoorlog nog hadden meegemaakt, nemen de Europese landen hier afscheid van door reorganisaties en een uiteenlopend economisch beleid. Dat gebeurt niet langzaam aan, maar wel chaotisch, want zonder monetaire orde is geen sociale orde mogelijk. Sommige landen zullen door sociale, politieke en nationalistische opstoten gaan om grondslagen te vinden voor een gestabiliseerde economie.

Wil dit zeggen dat bepaalde landen nooit een eenheidsmunt wilden, tenzij er een voordeel aan verbonden was? Dat is niet uitgesloten. De politieke verandering die gepaard had moeten gaan met het monetaire beleid, is nooit ingevoerd. Sommige landen waren verstekelingen van de euro. Andere landen zagen wel een rechtstreeks belang van een uitbreiding van de interne markt zonder de munt te moeten herwaarderen.

Net als tal van economen hebben wij lang gedacht dat de visie van de politiek op de eenheidsmunt diepgaand genoeg was om de langetermijnbelangen in te schatten. Na drie jaar monetair getalm en politieke watervrees moeten we echter vaststellen dat het optimisme van de intelligentie plaats heeft geruimd voor het pessimisme van een gebrek aan wil.

Wat kunnen we nog vaststellen? Zonder stil te staan bij de gevolgen van hun aansluiting werd aan zwakke en weinig geïndustrialiseerde landen een sterke munt opgedrongen, die kenmerkend is voor landen met een sterke industriële export. Door de monetaire aansluiting hebben deze landen hun overheidsschuld tegen abnormaal gunstige voorwaarden kunnen verhogen. Dit alles alsof het gebrek aan wisselkoersrisico de kans bood om de solvabiliteit van Duitsland over te nemen, in plaats van de sociaaleconomische structuren van sommige landen te versterken.

Naast dit fenomeen, hebben weinigen begrepen dat de euro een vrijwillige keuze was tot aansluiting bij een geliberaliseerde en flexibele markteconomie. Een monetaire zone heeft immers slechts reden van bestaan als de productiefactoren, zijnde arbeid en kapitaal, in heel de zone concurrentieel en mobiel zijn. In tegenstelling tot de verwachtingen, verhoogden verschillende Europese landen het gewicht van de staat in de handelseconomie, door de concurrentie te verstarren en de productiefactoren aan te passen.

De Europese autoriteiten hadden de lidstaten uiteraard moeten waarschuwen voor de afwijkingen, die heel wat lidstaten ertoe dwongen hun overheidsschuld te verhogen, en dit vóór de crisis van 2007 die, achteraf gezien, niet meer was dan de uiting van dieperliggende problemen.

Nochtans werd er nooit een ernstige waarschuwing gegeven. Terwijl iedereen beseftte dat de kost van de vergrijzing op de overheidsfinanciën zou beginnen wegen. Ook daar werd niet ingegrepen. Het leek er een beetje op dat de euforie van de eenheidsmunt de objectieve realiteit had doen verdwijnen.

Naast gebrek aan vooruitziendheid was er politieke besluiteloosheid, het gemak van de regulering en de starre sociale structuren, waardoor de Europese economieën werden ver-

oordeeld tot een overheidsschuld die niet alleen onhoudbaar en niet-terugbetaalbaar is, maar vooral niet compatibel met een eenheidsmunt, waarvoor men evenwel de fiscale en budgettaire nationale onafhankelijkheid niet wou opofferen.

Alle ingrediënten zijn aanwezig voor een monetaire ramp. De financiële markten anticipeerden hier al op, zowel door astronomisch hoge rentevoeten in het zuiden van Europa als door een waardeverlies van 50 % van de financiële ondernemingen op een jaar tijd, en tonen de doelloosheid aan van het politieke beleid.

Terwijl we bij deze ongeziene conjunctuurkrimp ook nog te kampen hebben met rampzalige werkloosheidscijfers, leggen de Europese autoriteiten de meest kwetsbare landen bezuinigingsprogramma's op die tot een dodelijke spiraal leiden, met name recessie door besparingen.

Tot hier het overzicht van de rampspoed waartoe het gebrek aan Europese harmonisatie zou kunnen leiden. De schuld ligt niet bij de banken en de financiële markten, de zondebokken bij uitstek van een financiële crisis. Het zijn niet de banken die in de fout zijn gegaan, maar de staten. Wij vertonen een gebrek aan discipline, door erin te geloven dat schuld gelijk staat aan kapitaal.

Er blijft één uitweg, die elke dag echter minder reëel wordt, met name een vergevorderde integratie van de politieke structuren, met een massale monetaire injectie en inflatie die de druk van de schuld kan verlichten en het mogelijk maakt een evenwicht terug te vinden dat rijkdom genereert.

Wij denken dat de lidstaten, tenzij ze zich besluitvaardig tonen, net als de bouwers van de Toren van Babel een politieke misstap hebben begaan, gepaard gaand met monetaire zelfingenomenheid. Ze spreken niet meer dezelfde taal. Hun tijd, en onze tijd, raakt op.

Maar we zitten ook met het probleem van de toenemende bloedband tussen de banken en de staten. Om dit probleem goed te kunnen bevatten, moeten we goed beseffen dat de overheidsschuld stelselmatig terugkeert naar het land van herkomst. Door de euro kregen Europese staten toegang tot financieringsbronnen die vroeger onbereikbaar waren, omdat het wisselkoersrisico wegviel en de Europese rentevoeten op de Duitse rating werden afgestemd.

De overheidscrisis maakte een eind aan die gelukkige jaren. De crisis heeft ook aangetoond dat accumulatie van overheidsschuld het systematische risico, zijnde het risico op een monetaire implosie, verergerde, zoals het neerstor-

ten van de voorklimmer de andere bergbeklimmers meesleept in zijn val. Daarom heeft de ECB aan de banken van de zwakke landen geld geleend om die banken in staat te stellen de schuld van hun eigen land op te kopen. Zo hebben de Spaanse en Italiaanse banken de schuld van hun eigen land, die vroeger bij buitenlandse beleggers uitstond, overgenomen.

Er is geen eensgezindheid meer tussen de Europese landen. De klok tikt

Wat is het voornaamste gevolg van deze hernationalisatie van de overheidsschuld, die ook in België wordt waargenomen? Ze brengt de banken in een positie die niet ver van overname afstaat door de staat, aangezien de staten sindsdien zowel de borgen, de aandeelhouders als de kredietnemers van de banken zijn. Dit is een soort financiële repressie, bestemd om het spaargeld van de particulieren, via de banken, aan te wenden voor de financiering van de overheidsschuld. Maar dat is niet alles: aangezien sommige staten door de ECB moeten worden gefinancierd, zal de ECB voortaan de taak opnemen als toezichthouder van de banken. Van prudentieel en nationaal, evolueert het toezicht op de banken naar een monetair en internationaal toezicht.

Als we al deze maatregelen op een rijtje zetten, staan we voor een huiveringwekkend gegeven: hoewel de meeste Europese banken solvabel en gezond zijn, gebruiken de staten ze stelselmatig om hun overheidsschuld te financieren. Die tendens wordt nog verergerd door de invoering van een door de ECB opgezette supervisie over de banken. De volledige (private en openbare) kringloop van de creatie van geld dreigt onder staatscontrole te komen. Voor degenen die bij de banken geld deponeren, is dat een voordeel, want de zekerheid van hun deposito's wordt gegarandeerd. Maar bij de aandeelhouders leiden die maatregelen ertoe dat de banken minder aantrekkelijk worden. Waarom zouden privéaandeelhouders nog vers geld steken in banken die, te hunnen nadele, hypergereguleerd worden?

Maar in de dode hoek van deze staatsovername doemt een zeer ernstig gevaar op. "Verstaatsing" van de banken, gepaard gaand met een hernationalisatie van de overheidsschuld, zet in de zwakke landen stilletjes de deur op een kier voor een algemene herstructurering van deze overheidsschuld (met name een schuldherschikking).

Het vertrouwen in de Europese gedachte brokkelt af

Als we verder blikken dan de directe toekomst, moeten we ons twee vragen stellen.

Op korte termijn moeten we ons vragen stellen over de rol van de ECB, die onvermijdelijk zal moeten overgaan tot massale geldinjecties om de onhoudbaar geworden overheidsschuld te financieren. Dat is het enige middel om vier decennia te hoge overheidsschuld weg te werken.

Op middellange termijn moeten we nagaan of de eurozone nog leefbaar, optimaal en/of wenselijk is en of de voortdurende toediening van zuurstof nuttig is zolang de eurolanden een echte budgettaire en fiscale unie verwerpen. Ik denk het niet.

Als we daarentegen opteren voor een intacte monetaire zone zonder inflatie noch massale geldcreatie, zullen we moeten aanvaarden dat de overheidsschuld van sommige mediterrane landen compleet wordt herzien. Dat zal een schuldherschikking zijn of een kwijtschelding volgens het Griekse scenario.

Kortom, het vertrouwen in de Europese gedachte brokkelt af. Het postulaat dat een eenheidsmunt tot een homogeen economisch beleid zou leiden, blijkt een illusie te zijn. De munt brengt de volkeren helemaal niet nader bijeen. De eenmaking van de munt doet wel vreemde trekjes (op politiek, cultureel, raciaal e.a. gebied) naar boven komen die de verschillende nationale deviezen, vóór 1999, nog binnen hun grenzen konden opsluiten. Regionalisme en populisme komen gemakkelijker aan de oppervlakte als ze niet meer worden afgeschermd door de verdediging van een nationale munt.

We mogen ons niet vergissen: de voornaamste factor voor het uiteenvallen van de euro is de politiek. Ondanks het feit dat individuele regeringen de noodzaak van meer Europese Grondwet beklemtonen, wordt geen opleving van de gemeenschapsstructuren waargenomen. Alleen de Europese ambtenarij werd uitgebreid, op gevaar af ze te groot en door iedereen verafschuwd te maken.

In werkelijkheid blijven de individuele staten machtiger dan de Europese "metastructuren". Ze hebben nog nooit zo veel macht moeten prijsgeven, waarbij de Westfaalse aanpak wordt bevestigd. De Europese structuren werden altijd

ingehaald door de Frans-Duitse alliantie en het cement daarvan is de echte politieke aanleiding tot de eenheidsmunt. De andere landen zijn in het beste geval enkel verstekelingen en in het slechtste geval op de hoop toe. Er geldt dus een scheiding tussen het nominale gezag (dat in de media door de verantwoordelijken van de Europese structuren wordt gepropageerd) en het reële gezag (dat de dominante staten werkelijk uitoefenen). Dat doet bij de burgers serieuze vragen rijzen over de politieke representativiteit.

Vandaag meent Europa zijn economie en zijn munt te moeten redden door budgettaire gestrengheid. Maar het is goed mogelijk dat ze ten onder zal gaan aan sociale strubelingen. De Europese aanpak verwaarloost de sociale factor die kan leiden tot onverwachte bondgenootschappen, die daarom nog niet altijd steriel hoeven te zijn. De economische geschiedenis bulkt van dergelijke incidenten.

Het is trouwens niet de eerste keer dat de monetaire droom moet wijken voor een terugkeer naar nationale belangen. Hoe vaak hebben vrijhandel en monetaire akkoorden geen vrede en voorspoed beloofd, vóór de geschiedenis hen brutaal terugfloot? De Latijnse muntunie van eind 19e eeuw kon niet op tegen de verschillen in de Europese modellen en ging in Wereldoorlog I ten onder. Hetzelfde gebeurde in het interbellum, toen men dacht dat muntakkoorden de volkeren nader bijeen zouden brengen.

Per slot van rekening heb ik één grote angst. Dat het Europees plan, dat gedragen werd door mensen die nog herinneringen aan de oorlog bewaarden, het zal verliezen van een sterk economisch nationalisme.

Economen moeten aan het verleden vragen stellen die van belang zijn voor het heden. Bij het begin van de crisis wezen sommigen erop dat men nooit de politieke wil en het politieke vermogen mag onderschatten. Vijf jaar later dient de politieke onenigheid hun van antwoord. De eenheidsmunt redden betekent niet dat alle landen erbij aangesloten blijven. De eenheidsmunt zal de moeilijkheden en aanvallen te boven komen.

Wat we moeten doen is een oproep tot eenheid, grootmoedigheid, vertrouwen in de jeugd en begrip tussen de volkeren. Sommigen vinden dit een naïef idee. Alles welbeschouwd is een Staat misschien enkel een verzameling particuliere belangen. De huidige Europese leiders die bij gebrek aan aanzien of uit opportunisme de fakkel van Mitterand of Kohl niet aan hun opvolgers zullen doorgeven, dragen een zware verantwoordelijkheid ten aanzien van de geschiedenis. ●

Belastingrecht in kort bestek

tweede editie
Reeks Recht
in kort bestek, nr. 9

Belastingrecht in kort bestek schetst op een beknopte en gestructureerde wijze de algemene principes van het Belgische belastingrecht en licht de relatie tussen de verschillende belastingen toe.

Dit werk onderscheidt zich van andere publicaties omdat het zich, d.m.v. talrijke voorbeelden, toespitst op de principes die aan de basis liggen van ons belastingrecht, zonder zich te verdiepen in tarieven en berekeningen voor een bepaald aanslagjaar.

Het boek richt zich in de eerste plaats tot studenten in de richtingen handelsingenieur, handelswetenschappen, bestuurskunde en bedrijfsmanagement. Ook voor opleidingen met fiscaliteit in de zijlijn en voor opleidingsinstituten waar een introductie in het belastingrecht wordt gegeven, is dit boek uitermate geschikt.

Belastingrecht in kort bestek is het resultaat van de samenwerking van een team van professoren van de Fiscale Hogeschool, onder leiding van professor Luc Maes en professor Herman De Cnijf.

Met bijdragen van Alexander Baert, Leo De Broeck, Eddy Debruyne, Herman De Cnijf, Maurice De Mey, Luc Gheysens, Tom Jansen, Luc Maes, Bart Peeters, Jos Ruysseveldt, Els Smets, Eric Spruyt, Yves Verdingh, Liesbet Verlinden en Méhdi Zagheden.

Luc Maes en Herman De Cnijf (eds.) | 2012 | ISBN 978-94-000-0343-9 | xi + 626 blz. | paperback | € 75

Fax deze antwoordkaart terug naar Intersentia

03 658 71 21

Ja, ik bestel ex. van het boek *Belastingrecht in kort bestek* (ISBN 978-94-000-0343-9) aan 75 euro (incl. btw, excl. verzendkosten) per exemplaar.

Ik betaal pas na ontvangst van de factuur, die mij samen met mijn bestelling wordt bezorgd.

Dhr./Mevr. _____

Voornaam: _____

Naam: _____

Bedrijf: _____

Btw-nr.: _____

Straat: _____

Nr.: _____

Bus: _____

Postcode: _____

Gemeente: _____

Telefoon: _____

Fax: _____

E-mail: _____

Datum: _____

Handtekening: _____

intersentia

Groenstraat 31
2640 Mortsel
België

T +32 3 680 15 50
F +32 3 658 71 21
mail@intersentia.be
www.intersentia.be

Alle titels zijn ook verkrijgbaar in de boekhandel. Intersentia nv respecteert uw privacy. De persoonsgegevens die u doorgeeft, mag Intersentia gebruiken om u op de hoogte te houden van haar uitgaven. Wilt u geen commerciële informatie van Intersentia nv? Kruis dan dit vakje aan: . U kunt uw gegevens ook opvragen en laten verbeteren via fax of per brief.

Lokale informatie- sessies 2012-2013

“Kwaliteit is onze troef”

Op 29 november 2012 werd het startschot gegeven van de rondtoer die het Instituut dit jaar opnieuw organiseert in de 10 provincies. Bent u benieuwd welke projecten het komende jaar prioritair zijn? Heeft u vragen bij de kwaliteitstoetsing die voor de deur staat? Dan mag u de lokale informatiesessies van het Instituut zeker niet missen!

Deze lokale informatiesessies zijn de ideale gelegenheid om praktische vragen te stellen en ervaringen uit te wisselen met uw confraters en de Raadsleden van het Instituut, en dit bij een hapje en een drankje.

Hieronder vindt u meer informatie over het programma.

PROGRAMMA

18.00 – 18.15 uur: **Welkomstwoord**

18.15 – 19.45 uur: **De kwaliteitstoetsing in de startblokken**

- **Kwaliteitstoetsing: begeleiding, efficiëntie en kwaliteit**
Waarom is kwaliteitstoetsing een noodzaak? Hoe zal deze verlopen? En wat zijn de voordelen voor het beroep? Op deze en nog vele andere vragen wil het IAB u graag een antwoord geven.
Voorstelling van het Witboek kwaliteit: deze praktische gids loodst u door de 10 essentiële elementen voor een goede organisatie van uw kantoor. U ontvangt ter plaatse uw exemplaar.
- **Het ABC van de kwaliteitstoetsing**
De norm inzake kwaliteitstoetsing, die op 7 mei 2012 door de Raad van het IAB werd goedgekeurd, wordt toegelicht.

19.45 – 20.00 uur: **Pauze**

20.00 – 21.25 uur: **Actieplan van het IAB**

- **De belangrijkste beleidslijnen**
Een kort overzicht van de uitvoering van het actieplan. Tijd voor een stand van zaken.
- **Een moderne en flexibele permanente vorming**
Het afstandsonderwijs werd in de nieuwe norm permanente vorming geïntegreerd. Een woordje uitleg.

accountant
belastingconsulent

- **Accountant – belastingconsulent, een krachtig merk**
De nieuwe communicatielijn van het IAB werd vorig jaar gelanceerd. Dat kwaliteit de troef is van accountants en belastingconsulenten wordt nog meer in de verf gezet.
- **Jongeren in actie**
Het jongerenplan dat in juni werd gelanceerd, werpt zijn eerste vruchten af. Een korte voorstelling van de projecten die op stapel staan.
- **De rol van de interne accountant/belastingconsulent**
Een rondvraag bij de interne leden van het Instituut bracht enkele interessante elementen aan het licht. Het Instituut legt een aantal concrete actiepunten voor.
- **Naar een elektronische relatie met uw Instituut**
Sneller en efficiënter. Een woordje uitleg over uw eigen e-dossier bij het IAB.

21.25 – 21.30 uur: **Slotwoord**

Het bijwonen van een lokale informatiesessie is gratis. Inschrijven kan via www.iec-iab.be > Het essentiële in een klik

- 29/11 – Brussel (Nederlandstalige sessie)
- 13/12 – Antwerpen
- 18/12 – Hasselt
- 24/01 – Gent
- 29/01 – Brussel (Franstalige sessie)
- 31/01 – Luik
- 05/02 – Namen
- 07/02 – Kortrijk
- 21/02 – Bergen
- 28/02 – Sint-Katelijne-Waver
- 07/03 – Louvain-la-Neuve

Overwinning van Obama en dreigende recessie

Amid Faljaoui
Belastingconsulent

Obama won de verkiezingen, maar moet eind dit jaar de “fiscal cliff” omzeilen. Europa trok een firewall op tegen de crisis, maar Merkel zegt dat we nog vijf jaar zullen moeten afzien ... Wat vaststaat, is dat de economie haar schuldtermijn nog niet heeft uitgezet. Een woordje uitleg.

7 november 2012. Ondanks de aanhoudende spanning wint Obama. De Amerikaanse krantenkoppen die door het agentschap Belga werden gerecenseerd, logen er niet om: “Obama’s night” kopte de *New York Times* op woensdag 7 november, met een foto van de president in hemdsmouwen in zijn eigen kiesdistrict Chicago. “Obama wins” kopte de *Washington Post*, hier met een close-up van een in de verte starende president.

De populaire krant *USA Today* kopte “Obama triomfeert”, met een foto van een glimlachende president, gsm in de aanslag, terwijl de conservatieve zakenkrant de *Wall Street Journal* zich beperkte tot een sober “Obama wint”, met een foto van de overwinnaar in gesprek met een (potentiële) zwarte kiezer.

De liberale krant *New York Times* toonde zich weliswaar enthousiast, maar merkte toch op dat ondanks “de krachtige tegenwind op economisch vlak”, “fors weerwerk van de republikeinen in het Congres” en “een reeks negatieve berichten zonder voorgaande”, de natie beslist had om Obama een tweede kans te geven. Deze overwinning wordt gelijkgesteld aan de “goedkeuring van zijn grondige hervorming van de gezondheidszorg”.

De krant merkt wel op dat het staatshoofd “nog altijd voor een diep verdeeld land staat”, met de republikeinen die hun meerderheid konden behouden in het Huis, en de democraten in de Senaat.

Budget Wall

De *Washington Post* van zijn kant waarschuwde er op de eerste bladzijde al voor dat de president nu voor een “geduchte taak” staat: van een economie “die nog helemaal niet zo sterk is als hij had beloofd”, tot het nakende schuldprobleem dat in december tot uiting zal komen door het verstrijken van de “budgettaire deal”.

Dit akkoord dat de democraten en republikeinen in de zomer van 2011 sloten, bepaalt dat indien er tegen eind 2012 geen akkoord is bereikt over een manier om de staatsschuld te verminderen, op 1 januari 2013 een aantal herstelmaatregelen en belastingverminderingen zullen aflopen en automatisch verminderingen van de overheidsuitgaven in werking treden.

De *Wall Street Journal* heeft het ook over de gevreesde “budget wall” of “fiscal cliff” en onderstreept dat de nieuwe president – die verkozen werd ondanks een aanhoudende economische achteruitgang – weinig tijd zal hebben om zijn overwinning te vieren.

De economische krant voorspelt voor de komende maanden ook een strijd van hetzelfde kaliber als “the big deal” van vorig jaar, waarbij het net niet tot de val van de regering kwam.

De *Chicago Tribune* stelt vast dat de “flauwe overwinning” van Obama tot veel minder uitgelatenheid leidt dan vier jaar geleden en schrijft zijn herverkiezing toe aan de wet op

de ziekteverzekering, de hervorming van Wall Street en de terugtrekking van de troepen uit Afghanistan. De krant herinnert eraan dat 23 miljoen Amerikanen nog altijd op zoek zijn naar werk of naar beter werk.

Aan de westkust vroeg de *Los Angeles Times* zich af: "Zullen de twee kampen tot een compromis kunnen komen?" en onderstreepte dat de eerste test die eraan komt, de oplossing van de kwestie van de budgettaire muur is.

Leisteengas

De kwestie is des te belangrijker daar elke nieuw geboren Amerikaanse baby een vergiftigd geschenk ontvangt, namelijk een schuld van 20 000 dollar. Voor de nieuwe president is er dus werk aan de winkel om de situatie uit te klaren. Maar hij kan ook rekenen op de exploitatie van het leisteengas, waardoor de Verenigde Staten ongetwijfeld minder afhankelijk zullen worden van externe energiebronnen. Voor de overtuigde Groenen onder u, en met name in Europa: dit is een niet-conventionele wijze van gasontginning met aanzienlijke schade voor het milieu tot gevolg. Maar voor de Amerikanen, de belangrijkste producent van leisteengas, is het een nieuwe manier om ... de economie op te peppen.

Zelfs Barack Obama, de herverkozen president, komt er niet van terug. Hij die zijn programma had gebaseerd op de alternatieve economie, ziet in dat de ontginning van leisteengas, waarvan tien jaar geleden nog geen sprake was, vandaag in een vierde van de behoefte van zijn land voorziet. Leisteengas is in de Verenigde Staten zo overvloedig aanwezig dat de aardgasprijs op vijf jaar tijd vijf keer goedkoper geworden is. Resultaat: de Amerikaanse aardgasprijzen zijn zowat vier keer lager dan in Europa, en zes keer voordeliger dan in het Verre Oosten!

Herindustrialisatie

Volgens de voorstanders van de ontginning van leisteengas zal de daling van de energiekost de Amerikanen toelaten om competitiever te worden, op termijn onafhankelijk te worden qua energiebevoorrading en zelfs chemische of staalbedrijven die ondertussen naar Azië uitgeweken zijn, terug naar eigen bodem te halen. Het leisteengas is trouwens zo overvloedig aanwezig dat het vanaf 2015 kan worden uitgevoerd en de energieprijzen wereldwijd zal doen instorten!

De grootste optimisten vinden dit een goede zaak, omdat het de westerlingen in staat zal stellen om minder afhankelijk te worden van de oliestaten of van het Russische of Algerijnse gas. De ergste pessimisten vrezen echter dat de ontginning van leisteengas in Europa een bodemvervuiling

zonder weerga zal veroorzaken en de stimulans om over te schakelen op veel minder vervuilende alternatieve energie zal doen afnemen. Het is duidelijk dat de voorstanders van goedkopere energie en degenen die menen dat het economisch herstel niet ten koste mag gaan van het milieu, er een hoogoplopend debat over zullen voeren.

Woelige debatten

Zoals we hiervoor al zeiden, zou het debat vooral moeten gaan over andere hete hangijzers, te beginnen met de recessie in Europa en de aanpak van de *fiscal cliff* in de Verenigde Staten. Die fiscale klip zou Washington ertoe verplichten automatisch in het budget te snijden als er tegen eind dit jaar geen akkoord wordt bereikt over de vermindering van de overheidsschuld, en dat zal geen gemakkelijke opgave worden voor de nieuwe president.

De hele wereld is zich ervan bewust en de ministers van de G20 hebben, in een ontwerp van communiqué, Washington trouwens al verzocht niet te talmen om de 600 miljoen dollar belastingverhoging en uitgavenvermindering te vermijden die in januari 2013 automatisch zullen worden toegepast als in het Congres geen akkoord wordt bereikt over de schuldafbouw op lange termijn. Die fiscale hakbijl zou de Verenigde Staten in een recessie kunnen storten, menen de leiders van de twintig rijkste en opkomende landen in een communiqué.

Nog vijf jaar crisis

In Europa blijft de situatie verontrustend! De Europese crisis bedreigt nu ook de wereldeconomie. Het IMF heeft de groeivoorzichten voor 2012 en 2013 onlangs naar beneden bijgesteld. De eurozone heeft de laatste maanden wel wat vooruitgang geboekt in de institutionele strijd tegen de schulden crisis, namelijk door Europese steunmechanismen (ESM) in te stellen, door een belangrijkere rol toe te kennen aan de ECB en door een Europese Bankenunie te plannen.

Maar zoals de financiële pers opmerkt, zullen die maatregelen nog niet meteen voelbaar zijn op de economische conjunctuur, die blijft verslechteren. De Duitse Kanselier Merkel meent dan weer dat het nog vijf jaar zal duren vóór Europa uit de schulden crisis geraakt: "we zullen nog minstens vijf jaar de buikriem moeten aanhalen ...", als we "een beetje discipline betonen", verklaarde zij op het regionaal congres van haar partij, de Christendemocratische Unie (CDU) in de deelstaat Mecklenburg-Vorpommern. Wat ik wel jammer vind, is dat niemand haar gevraagd heeft: "waarom vijf jaar?". Maar we zijn tenminste gewaarschuwd. Nog vijf jaar de buikriem aanhalen omdat Angela het gezegd heeft! ●

IAB in 't kort

In deze rubriek vindt u de nevenactiviteiten waaraan het IAB heeft deelgenomen.

Juli 2012

- 16/07: Ontmoeting van de Franse ANECS Paris-Île-de-France (Association nationale des experts-comptables et commissaires aux comptes – stagiaires), Brussel, IAB

Augustus 2012

- 28/08: Ontmoeting met het kabinet-Vande Lanotte, bespreking van de vernieuwde wetgeving IAB, Brussel

September 2012

- 06/09: Ontmoeting met het kabinet-Vande Lanotte, bespreking van de uitvoering van het regeerakkoord, Brussel
- 07/09: Ontmoeting met de beroepsvereniging UPCHO en voorstelling van de kwaliteitstoetsing, Doornik
- 19/09: Vergadering “Stuurgroep behoorlijk bestuur in de kmo”, Lokeren
- 20/09: Ontmoeting met het kabinet-Vande Lanotte, bespreking van de uitvoering van het regeerakkoord, Brussel
- 25/09: Ontmoeting met het kabinet-Van Ackere, bespreking van de nieuwe wettelijke bepalingen voor het IAB, Brussel
- 26/09: Voorstelling kwaliteitstoetsing, Fiscale Club, Syntra Antwerpen

Wetgeving

Juli 2012

- Koninklijk besluit van 27 juni 2012 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van artikel 147, 2° en 3°, en de artikelen 157 tot 163 van de programmawet (I) van 29 maart 2012 (BS 29/06/2012)

Augustus 2012

- Koninklijk besluit van 12 juli 2012 tot vaststelling van een minimum genormaliseerd rekeningstelsel voor verenigingen van mede-eigenaars (BS 03/08/2012)
- Koninklijk besluit van 3 augustus 2012 tot uitvoering van artikel 21 van de wet van 7 november 2011 houdende fiscale en diverse bepalingen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 december 2007 tot uitvoering van de artikelen 400, 401, 403, 404 en 406 van het

Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (BS 10/08/2012)

- Koninklijk besluit van 3 augustus 2012 tot wijziging van de uitvoeringsbesluiten van het Wetboek diverse rechten en taksen (BS 13/08/2012)
- Koninklijk besluit van 15 augustus 2012 tot vastlegging van het model van het aangifteformulier inzake belasting van niet-inwoners (natuurlijke personen) voor het aanslagjaar 2012 en van de voorwaarden die het mogelijk maken om de in dat formulier gevraagde gegevens bij middel van computerafdrukken te verstrekken (BS 20/08/2012)

September 2012

- Wet van 25 augustus 2012 tot wijziging van Titel XIII van de programmawet (I) van 27 december 2006, wat de aard van de arbeidsrelaties betreft (BS 11/09/2012)
- Koninklijk besluit van 25 augustus 2012 tot wijziging van de artikelen 17, 37 en 53 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen (BS 17/09/2012)
- Ministerieel besluit van 20 september 2012 tot bepaling van de voorwaarden tot erkenning van de ondernemingen gespecialiseerd in financieringshuur (BS 25/09/2012)

IAB-info flashback

De hot topics uit de actuarubriek van de website www.iec-iab.be.

Renaissance Building

- Lokale informatiesessies IAB: "Kwaliteit is onze troef!" – 24/09/2012
- Uitvoering regeerakkoord: splitsing IAB op de agenda – 17/09/2012
- ISRS 4410 (revised), Compilation Engagements – een instrument en een leidraad bij het vervullen van onze samenstellingsopdrachten – 17/09/2012
- Aanslag geheime commissielonen: eindelijk positief nieuws! – 12/07/2012

Heet van de naald

- Nieuwe erkenningsvoorwaarden voor ondernemingen gespecialiseerd in financieringshuur – 26/09/2012
- Ontwerpadvies CBN: Boekhoudkundige verwerking van aandelenopties – 24/09/2012
- Ontwerpadvies CBN: Erkenning van opbrengsten en kosten – 20/09/2012
- The Role of Professional Accountants in the Sustainability of Small Business – 20/09/2012
- Omvangcriteria voor vzw's en stichtingen geïndexeerd – 18/09/2012
- Overdracht van eigen vermogen in het kader van een fusie, splitsing of partiële splitsing in boekhoudkundige continuïteit en fiscale continuïteit – 10/09/2012
- Fiscus verzamelt alle 'persoonsgegevens' in één centrale databank – 06/09/2012

- Extra verplichtingen voor dienstenchequesondernemingen – 06/09/2012
- De interne auditor in 2012 – 03/09/2012
- Debat over de toekomst van Europa – 24/08/2012
- IFAC Code of Ethics – 24/08/2012
- Biztax ook voor aangiften rechtspersonenbelasting en belasting niet-inwoners / vennootschappen – 23/08/2012
- Herwerking van het systeem van btw-boeten: tolerantieperiode – 14/08/2012
- Registratieplicht voor aannemers verdwijnt op 1 september – 13/08/2012
- Financiële en belastingparadijzen: een bedreiging voor de interne markt van de EU – 10/08/2012
- Btw: de Europese Commissie stelt een snellereactiemechanisme tegen btw-fraude voor – 10/08/2012
- De boekhoudkundige verwerking van de inbreng in een burgerlijke maatschap – 24/07/2012
- Bijzondere aanslag geheime commissielonen: verduidelijk begrippen 'goede trouw', 'spontane aangifte' en 'kleine vergissingen' – 24/07/2012
- Verdeeltaks stijgt op 1 augustus 2012 – 24/07/2012
- CBN-advies: Boekhoudkundige verwerking tax shelter in hoofde investeerder en in hoofde productievennootschap – 12/07/2012
- Strengere "thin cap-regeling" voor vennootschappen vanaf 1 juli 2012 – 10/07/2012

- Webtoepassing voor taks dematerialisatie effecten aan toonder – 06/07/2012
- KeFiK-enquête kmo-financiering 2011: publicatie van de resultaten – 06/07/2012
- FAQ's over attest van erfopvolging – 04/07/2012
- De International Federation of Accountants (IFAC) publiceert een nieuwe richtlijn die ondernemingen moet ondersteunen bij het verbeteren van de interne controle – 02/07/2012

Ten Gronde

- Gedeeltelijke belastingplichtigen: werkelijk gebruik of pro rata? – 27/09/2012
- Vennootschapsbelasting: voorziening voor risico's en kosten – belastingvrijstelling – pensioenbelofte – bedrijfsleiders – geen regelmatige bezoldigingen – rechtspraak – 27/09/2012
- De gewijzigde fusiewetgeving: een tantaluskwelling? – 20/09/2012
- Strijd tegen btw-fraude: invoering van het "snel reactiemechanisme" – 13/09/2012
- De nieuwe antimisbruikbepalingen: Copernicaanse revolutie of aangekondigde kroniek? – 16/08/2012
- Nieuwe antimisbruikbepaling: fiscaal lijnt toepassingsgebied af voor registratie- en successierechten – 09/08/2012
- Facturering: nieuwe regels vanaf 2013 – 09/08/2012

Aandeelhoudersovereenkomsten. Overdrachtsbependingen en stemafspraken in een niet-publieke NV / Joke Pattyn

Larcier, 2012. 204 p. (Handelsrecht – Reeks Venootschaps- en Financieel Recht)

Dit boek analyseert eerst grondig artikel 510 W.Venn., dat het basisartikel vormt voor overdrachtbependingende afspraken in de nv. De meest courante clausules inzake de overdraagbaarheid van aandelen in (niet-publieke) naamloze venootschappen worden uitvoerig behandeld, met een kritisch oog voor zowel het juridische kader als voor de noden van de praktijk.

Daarna gaat de auteur in op de voorschriften van artikel 551 W.Venn., dat het sluiten van stemovereenkomsten binnen de nv beheerst.

Tot slot komen kort nog een aantal andere gebruikelijke aandeelhoudersafspraken aan bod die te maken hebben met de ‘regulering van de machtsuitoefening binnen de venootschap’.

Telkens worden ook nuttige tips gegeven voor de redactie van dergelijke clausules.

Een gedetailleerde inhoudstafel is te vinden op de website van Larcier.

Prijs: € 75

Meer informatie en bestellen:

<http://uitgeverij.larcier.com>,
tel. 0800 99 613, De Boeck Services

Social Media: le droit ou l’anarchie?

Social media: recht of anarchie?

Bruylant, 2012. 296 p.
(Collection: Le droit des affaires en évolution – Tendensen in het bedrijfsrecht; 23)

Dit werk behandelt de juridische en bedrijfsgerelateerde gevolgen van het gebruik van social media in en door ondernemingen, en meer bepaald de aspecten van contractenrecht, arbeidsrecht, merkenrecht, met aandacht voor de valkuilen en praktische tips.

De inhoudstafel is te vinden op de website van Bruylant.

Si les médias sociaux offrent des opportunités en termes de développement des affaires, de recrutement, d’interactions entre collègues de travail, de partage de connaissances et de diffusion d’informations professionnelles, ils imposent également des contraintes à l’employeur qui souhaite en réguler l’usage. Ces médias présentent aussi des risques tant pour l’employeur (atteinte à la réputation, diffusion de données confidentielles) que pour les travailleurs qui diffusent des informations personnelles ou sont l’objet de commentaires de la part de collègues.

Prijs: € 85

Bestellen: <http://nl.bruylant.be>,
tel. 0800 99 613, De Boeck Services

Droit fiscal de l’Union européenne / Alexandre Maitrot de la Motte

Bruylant, 2012. 728 p. (Collection droit de l’Union européenne – Manuels)

La construction de l’Europe fiscale reste une question complexe qui témoigne de la forte intégration des droits et des économies nationales, mais aussi des importants progrès qui doivent encore être accomplis.

Le droit fiscal de l’Union européenne prévoit deux modalités d’intégration des fiscalités nationales:

- l’intégration négative, qui suppose l’interdiction des restrictions fiscales à la libre circulation des marchandises, la prohibition des restrictions fiscales à la libre circulation des personnes, des services et des capitaux, et l’encadrement des aides d’État sous forme fiscale;
- l’intégration positive, qui passe par l’harmonisation des droits fiscaux nationaux, l’élimination des doubles impositions et la coopération administrative et politique en matière fiscale.

La table des matières complète peut être consultée sur le site de Bruylant.

Prix: € 95

Commander: <http://fr.bruylant.be>,
tél. 0800 99 613, De Boeck Services

Vennootschapsrecht. Themis Cahier 74 / F. Hellemans, editor
die Keure, 2012. 195 p. (Themis 2012-2013)

Hoewel het vennootschapsrecht de jongste jaren 'gespaard' bleef van ingrijpende wetswijzigingen, zijn de ontwikkelingen waaraan het onderhevig is, daarom niet minder belangrijk.

Dit Cahier zoekt in op enkele recente ontwikkelingen in het vennootschapsrecht:

- de maatschap als instrument van succesplanning;
- de rol van het maatschappelijk kapitaal in het vennootschapsrecht van de 21e eeuw;
- vernieuwing in het Belgische en Europese jaarrekeningenrecht;
- contracten met of met betrekking tot vennootschappen;
- recente ontwikkelingen m.b.t. fusies en splitsingen.

Auteurs zijn D. De Marez, P. Ernst, F. Hellemans, B. Keirsbilck, R. Tas, J. Vananroye, M. Wauters.

Meer informatie en de inhoudstafel staan op de website van die Keure.

Prijs: € 79

Bestellen: www.diekeure-juridischeuitgaven.be, tel. 050 47 12 72

Les personnes morales sans but lucratif: questions choisies / Sous la direction de Deborah Gol, Philippe T'Kint

Anthemis, 2012. 400 p. (Commission Université-Palais – Université de Liège; 135)

Auteurs: Thierry Delvaux, Audrey Fayt, Sabine Garroy, Deborah Gol, Philippe Noirhomme, David Pasteger, Philippe T'Kint

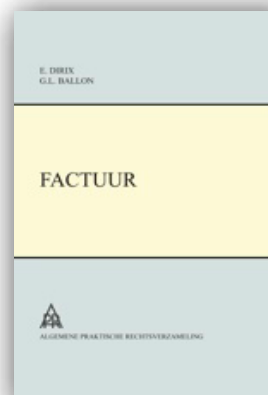
Les questions choisies de cet ouvrage concernent les activités commerciales des ASBL:

1. ASBL et activités commerciales: le fil d'Ariane
2. L'ASBL parmi les autres groupements: sociétés, associations de fait, fondations, AISBL et sociétés à finalité sociale; sanction du dépassement de la spécialité légale et statutaire
3. Financement et patrimoine des ASBL
4. L'exercice des pouvoirs au sein de l'ASBL, de l'AISBL et de l'association de fait
5. ASBL et fondations de provinces ou de communes
6. La fiscalité des A(I)SBL. Questions choisies
 - Les ASBL et la fiscalité directe: questions spéciales
 - Les A(I)SBL à l'épreuve de la TVA: enjeux et opportunités

La table des matières détaillée est disponible sur le site d'Anthemis.

Prix: € 76

Commander: www.anthemis.be, tél. 010 42 02 90

Factuur / E. Dirix, G.L. Ballon
Kluwer, 2012. 430 p. (Algemene Praktische Rechtsverzameling)

De factuur speelt in het handelsverkeer een onmisbare rol. Gelet op haar bijzondere bewijswaarde tussen handelaren, vervult zij een eersterangsrol als contractueel document. Dit belang is nog toegenomen sinds de Wet Betalingsachterstand.

Twintig jaar na het verschijnen van de eerste editie van dit standaardwerk is het nu grondig herwerkt.

In dit boek wordt de factuur in al haar aspecten besproken: bewijsfunctie, algemene voorwaarden, bevoegdheidsclausules, taalwetgeving, bestelbon, betalingsachterstand, endossement, marktpraktijken, consumentenrecht, strafwet, de factuur als controle-instrument...

De volledige inhoudstafel kan bekeken worden op de website van Kluwer.

Prijs: € 107,99

Bestellen: http://shop.kluwer.be/shop/nl_BE, tel. 0800 94 571

Accountancy & Tax

ANTHEMIS

 intersentia

